

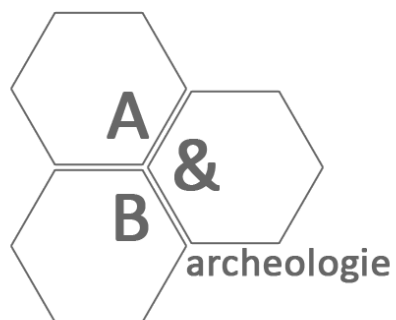
2021.170

Archeologienota Aalter Gouvernementstraat 20

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE, Paulien FONTEYN en Gwendy WYNS

22-10-2021

Titel: Archeologienota Aalter Gouvernmentstraat 20

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke, Paulien Fonteyn en Gwendy Wyns

Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18084 - www.ngi.be

Projectcode bureauonderzoek: 2021I332

Intern projectnummer: 2021.170

Locatiegegevens: Oost-Vlaanderen, Aalter, Gouvernmentstraat 20

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 85498,03 en Y: 198208,25; X: 85672,85 en Y: 198308,98

Oppervlakte plangebied: ca. 3.340m²

Kadastergegevens: Aalter, afdeling 1, sectie B, percelen 766X2, 767Y3 en 767Z3 (zie figuur 7)

Topografische kaart: zie figuur 5 en 6

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog), Paulien Fonteyn (assistent-archeoloog) en Gwendy Wyns (assistent-archeoloog)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 22/10/2021

© Acke & Bracke bv, Dorpvaart 76, 9180 Moerbeke-Waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING	5
1.1. WETTELIJK KADER	5
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	5
1.2.1. VRAAGSTELLING	5
1.2.2. RANDVOORWAARDEN	5
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	6
1.3.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	6
1.3.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	7
1.3.3. ADVIES SPECIALISTEN	7
1.3.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	7
1.3.5. SELECTIE BRONNEN	7
2. BUREAUONDERZOEK	8
2.1. HUIDIGE TOESTAND	8
2.2. GEPLANDE WERKEN	10
2.3. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	12
2.3.1. TOPOGRAFISCHE SITUERING	12
2.3.2. LANDSCHAPPELIJKE SITUERING	15
2.3.3. BODEMKUNDIGE SITUERING	17
2.3.4. GEOLOGISCHE SITUERING	18
2.4. HISTORISCHE SITUERING	20
2.4.1. AALTER	20
2.4.2. PLANGEBIED	21
2.5. ARCHEOLOGISCHE SITUERING	28
2.5.1. STEENTIJDEN	29
2.5.2. METAALTIJDEN	30
2.5.3. ROMEINSE PERIODE	33
2.5.4. MIDDELEEUWEN	37
2.5.5. NIEUWE TIJD	40
2.5.6. ONBEPAALE DATERING	40
3. SYNTHESE	41
3.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	41
3.2. AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	42
3.3. VERDER VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM	43
3.4. VERDER VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM	44
3.5. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	45
4. SAMENVATTING	48
5. BIBLIOGRAFIE	51

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden aan de Gouvernmentstraat 20 te Aalter (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen meer dan 3000m² bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In het bureauonderzoek wordt een zo duidelijk mogelijk beeld gevormd van de huidige archeologische, historische en landschappelijke informatie van het projectgebied en diens omgeving. Deze gegevens worden vergeleken met de geplande werken en de hiermee gepaard gaande verstoringen en vergravingen in de bodem. Het uiteindelijke doel is het bepalen of verder archeologisch onderzoek al dan niet aangewezen is.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer door middel van ontwerpplannen en via mondelinge of schriftelijke communicatie. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en van de directe omgeving werd de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) geraadpleegd.¹ Deze online databank is uitsluitend toegankelijk voor geregistreerde gebruikers, hoofdzakelijk archeologen. Aanvullend werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Aansluitend hierbij werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van vorige eeuw. Op het kaartmateriaal en de luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zodoende een duidelijk beeld te krijgen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgeen dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

Op basis van dit onderzoek en het raadplegen van bovenvermelde bronnen kan een antwoord gegeven worden op de vooropgestelde onderzoeksvragen.

¹ <https://inventaris.onroendergoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie werd gestart met het bureauonderzoek waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd worden. Daarnaast werd in detail bekeken wat de huidige toestand is van het plangebied en werden de geplande werkzaamheden onder de loep genomen. Op basis van deze gegevens samen werd ten eerste verder afgetoetst of vooronderzoek noodzakelijk is en ten tweede welke onderzoekstappen er eventueel genomen moeten worden.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

1.3.5. Selectie bronnen

De gebruikte bronnen zijn beschreven onder 1.3.1. De bronnen daaronder vermeld waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd niet opportuun geacht.

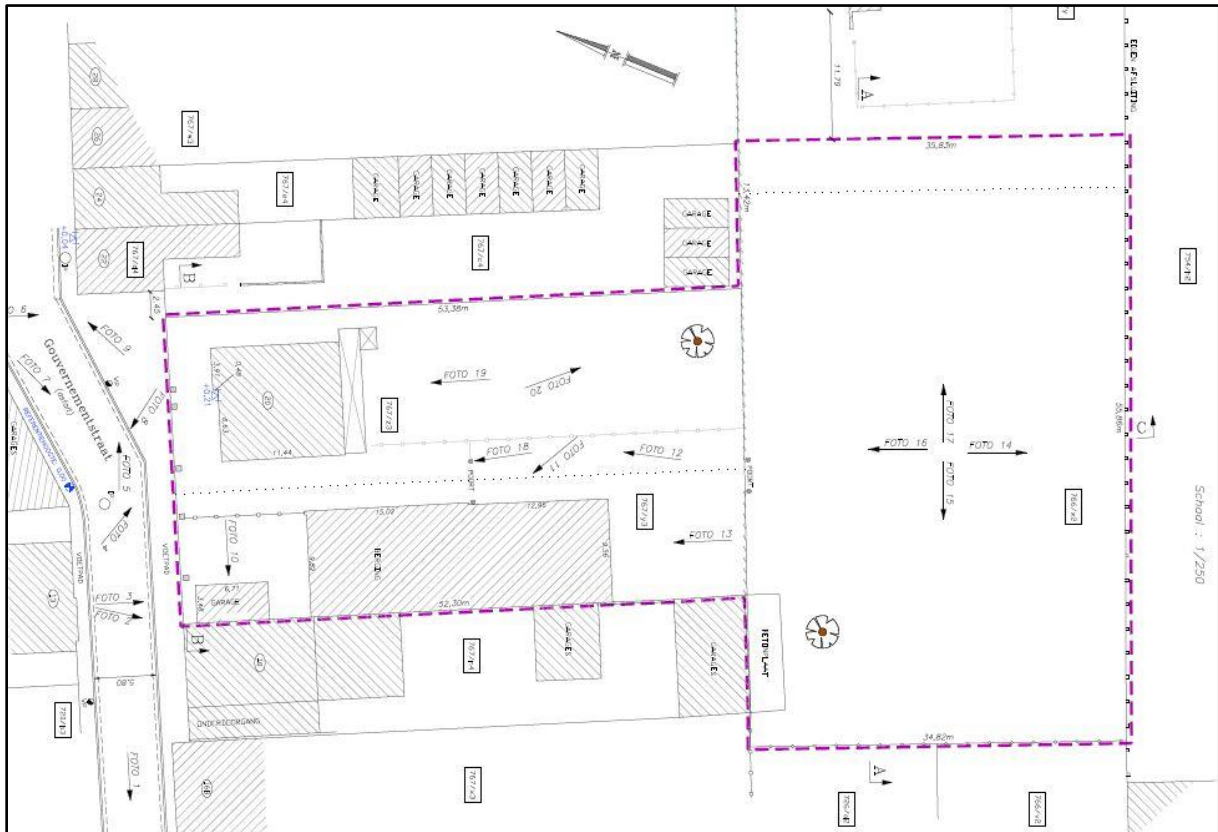
2. Bureauonderzoek

2.1. Huidige toestand

Het volledige plangebied is ca. 3.340m² groot, heeft een T-vorm en sluit in het noorden aan op de Gouvernementstraat, ter hoogte van huisnummer 20. Het omvat het woonhuis met huisnummer 20 en een garage en enkele grotere bijgebouwen ten westen ervan. Rondom de gebouwen zijn verharde zones aanwezig. Achter de bebouwing bevindt zich een tuinzone, waarop verder naar het zuiden een onbebouwd perceel aansluit. De directe omgeving van het plangebied wordt gedomineerd door woonwijken en bedrijfsgebouwen. Ten zuiden van het plangebied bevinden zich de terreinen van een scholencomplex. De spoorweg Brussel-Oostende en het station van Aalter situeren zich op ca. 100 à 150m ten noorden van het terrein. Ten noordoosten van de spoorlijn zijn nog enkele landbouwgronden aanwezig.

Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2020 (bron: geopunt.be).

Figuur 2 Uitsnede uit het plan van de bestaande toestand (bron: initiatiefnemer).

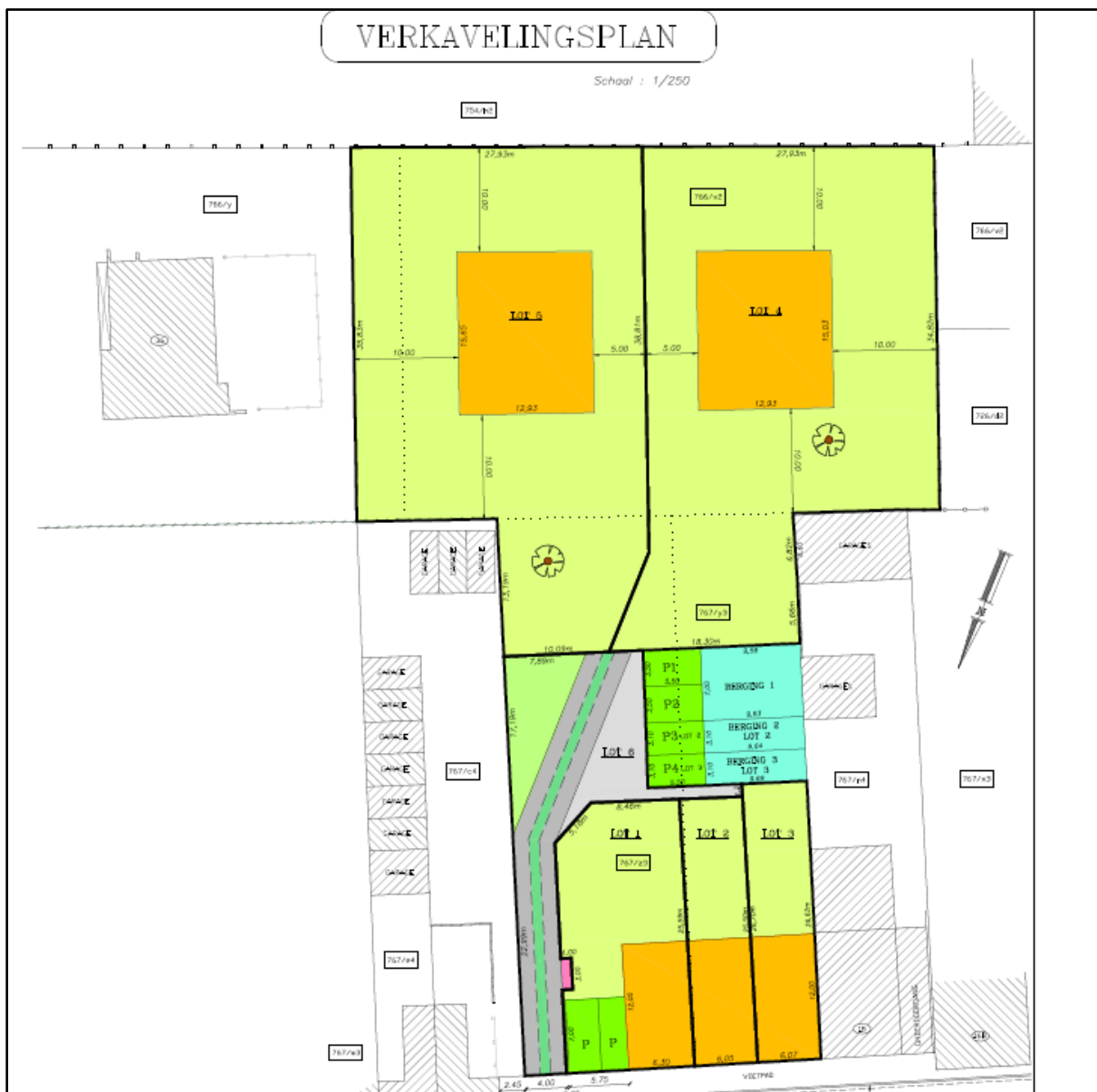

Figuur 3 Bestaande bebouwing ter hoogte van de Gouvernmentstraat in het noordelijke deel van het plangebied (bron: <https://www.google.be/maps>).

2.2. Geplande werken

In eerste instantie zullen de bestaande gebouwen, verhardingen en aanplantingen verwijderd worden. Hierbij blijft echter een deel van de bestaande bebouwing (ca. 125m²) in het westelijke deel van het plangebied behouden. De bestaande bebouwing zal op deze locatie worden ingericht als drie afzonderlijke bergplaatsen (berging 1, 2 en 3). Vervolgens wordt het terrein verkaveld in 6 loten, waarvan 5 bouwloten en 1 gemeenschappelijk lot. Loten 1, 2 en 3 situeren zich in het noordelijke deel van het terrein en sluiten aan op de bestaande Gouvernementstraat. De toekomstige woningen, waarvan een halfopen en twee gesloten bebouwingen, worden gebouwd langsheen deze bestaande weg. Achterliggend wordt een tuinzone voorzien. Daarnaast worden bij lot 1 eveneens twee parkeerstroken voorzien in de zijtuin, aansluitend bij de Gouvernementstraat. Verder worden ook in het zuidelijke gedeelte van het terrein twee bouwloten (lot 4 en 5) voor open bebouwing aangelegd, omgeven door tuinzones. Deze loten worden toegankelijk gemaakt via een nieuw aan te leggen weg die in verbinding staat met de Gouvernementstraat, ten oosten van lot 1. Centraal in het plangebied worden langsheen deze weg nog vier parkeerplaatsen voorzien, aansluitend bij de bergingen. Rondom de weg wordt een gemeenschappelijke groenzone aangeplant.

Samenvattend kan gesteld worden dat er binnen de grenzen van het plangebied aanzienlijke bodemingrepen zullen plaatshebben: het verwijderen van de huidige bebouwing, verhardingen en aanplantingen, het bouwrijp maken van het terrein, de aanleg van nutsleidingen- en voorzieningen, de aanleg van de interne weg, de uitgraving van de funderingen, het optrekken van de nieuwe woningen, de aanleg van tuin- en groenzones etc. Ook het werfverkeer zal een invloed uitoefenen op de bodem.

Figuur 4 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).

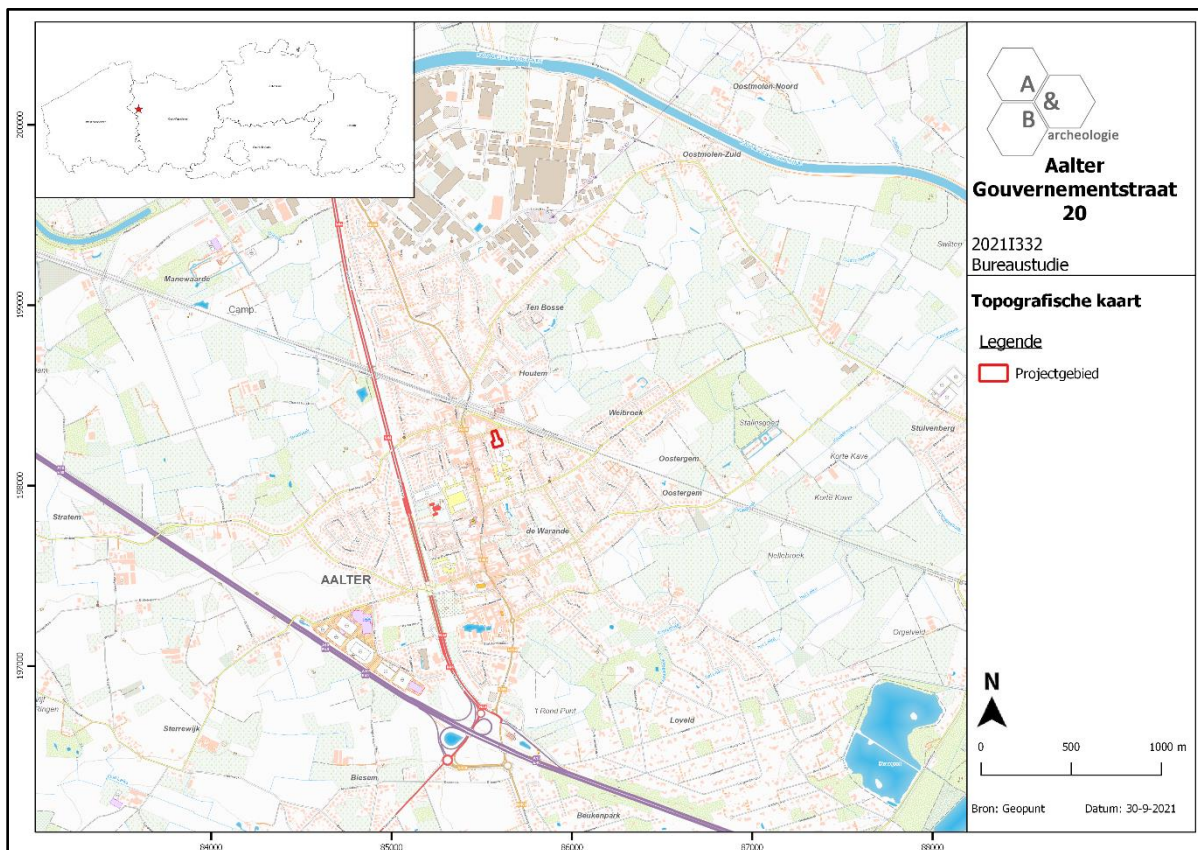
2.3. Landschappelijke ligging

2.3.1. Topografische situering

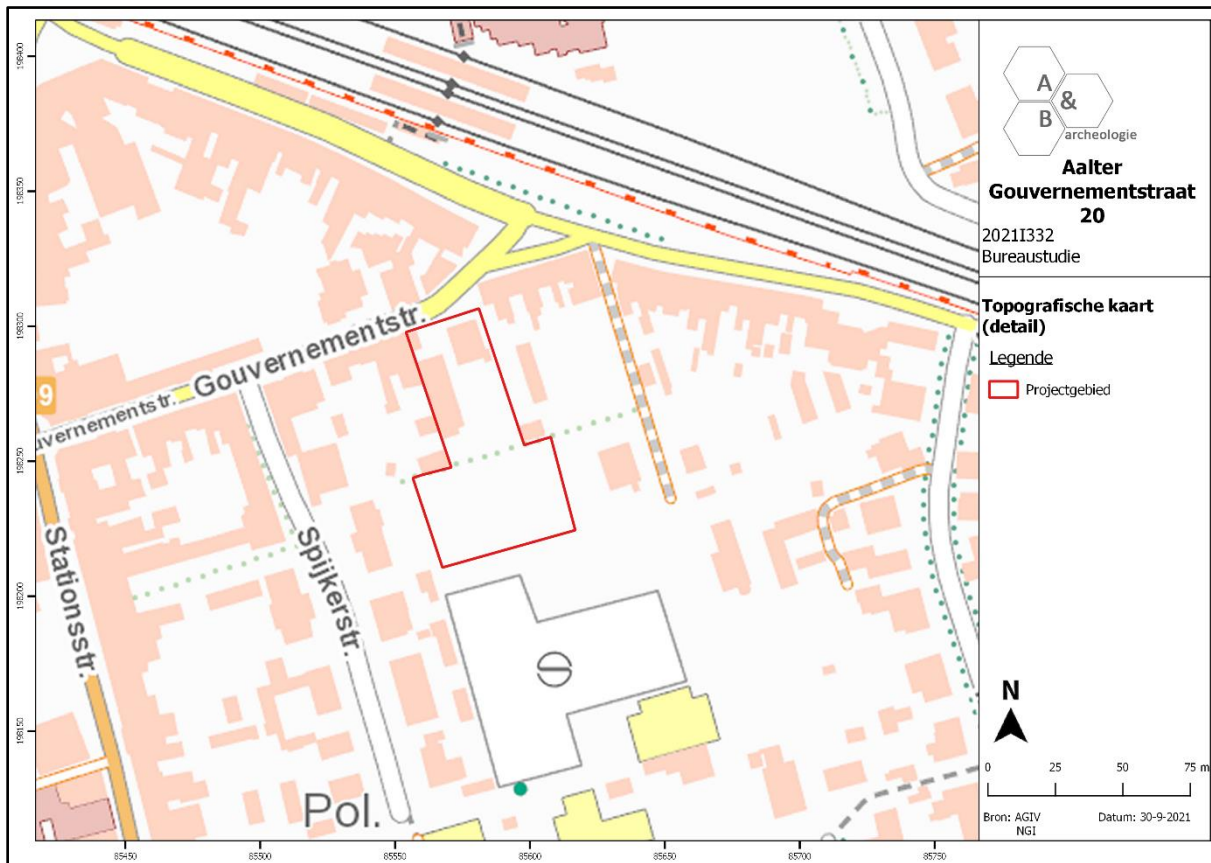
Het plangebied situeert zich centraal in het westelijke deel van de provincie Oost-Vlaanderen, tegen de grens met West-Vlaanderen. De fusiegemeente bestaat naast de hoofdgemeente Aalter ook uit de deelgemeenten Bellem in het oosten, Lotenhulle in het zuidoosten en Poeke in het zuiden. Aalter zelf omvat daarnaast nog de kernen Aalter-Brug in het noorden en Maria Aalter in het westen, die echter niet als aparte deelgemeenten gelden. Aalter wordt van zuidoost naar noordwest doorsneden door de E40 tussen Gent en Brugge, en van zuid naar noord door de N44 die de E40 met de N49 tussen Antwerpen en Knokke verbindt. Ten noorden van de E40 loopt de spoorlijn Brussel-Oostende en nog meer naar het noorden het Kanaal van Gent naar Oostende.

Het plangebied situeert zich tussen de spoorweg Brussel-Oostende, die zich meteen ten noorden van het terrein bevindt, en de E40, gelegen op ca. 1,7km ten zuiden. De N44 bevindt zich op ca. 600m ten oosten van het terrein. Het plangebied sluit in het noorden aan op de Gouvernmentstraat en situeert zich op ca. 800m ten noorden van het centrum van Aalter. De omgeving wordt voornamelijk gekenmerkt door bebouwing.

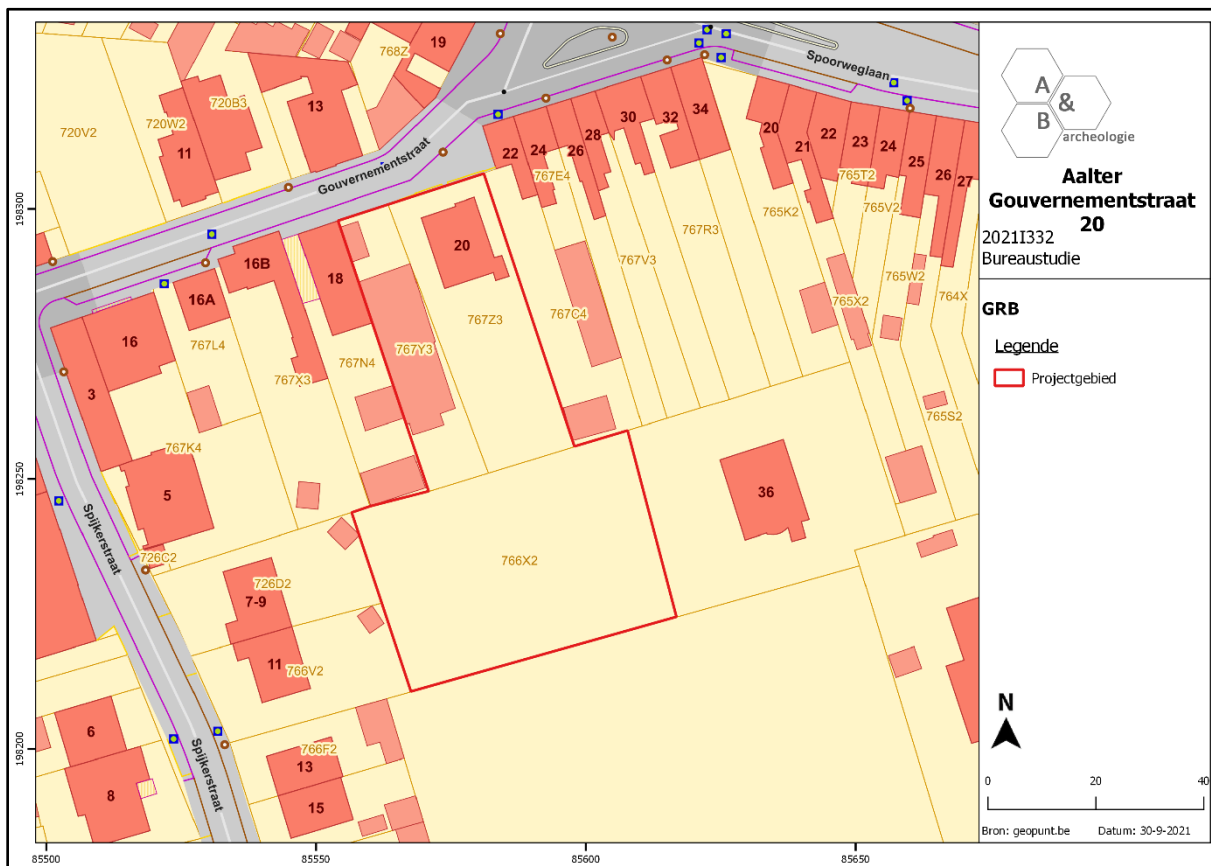
Op de bodemgebruikskaat van 2001 staat het noordelijke deel van het terrein gekarteerd als 'andere bebouwing'. In het zuiden komen daarnaast 'akkerbouw' en 'weiland' voor. Dit komt min of meer overeen met het huidige gebruik, waarbij bebouwing voorkomt in het noordelijke deel van het terrein, terwijl het zuidelijke deel onbebouwd is.

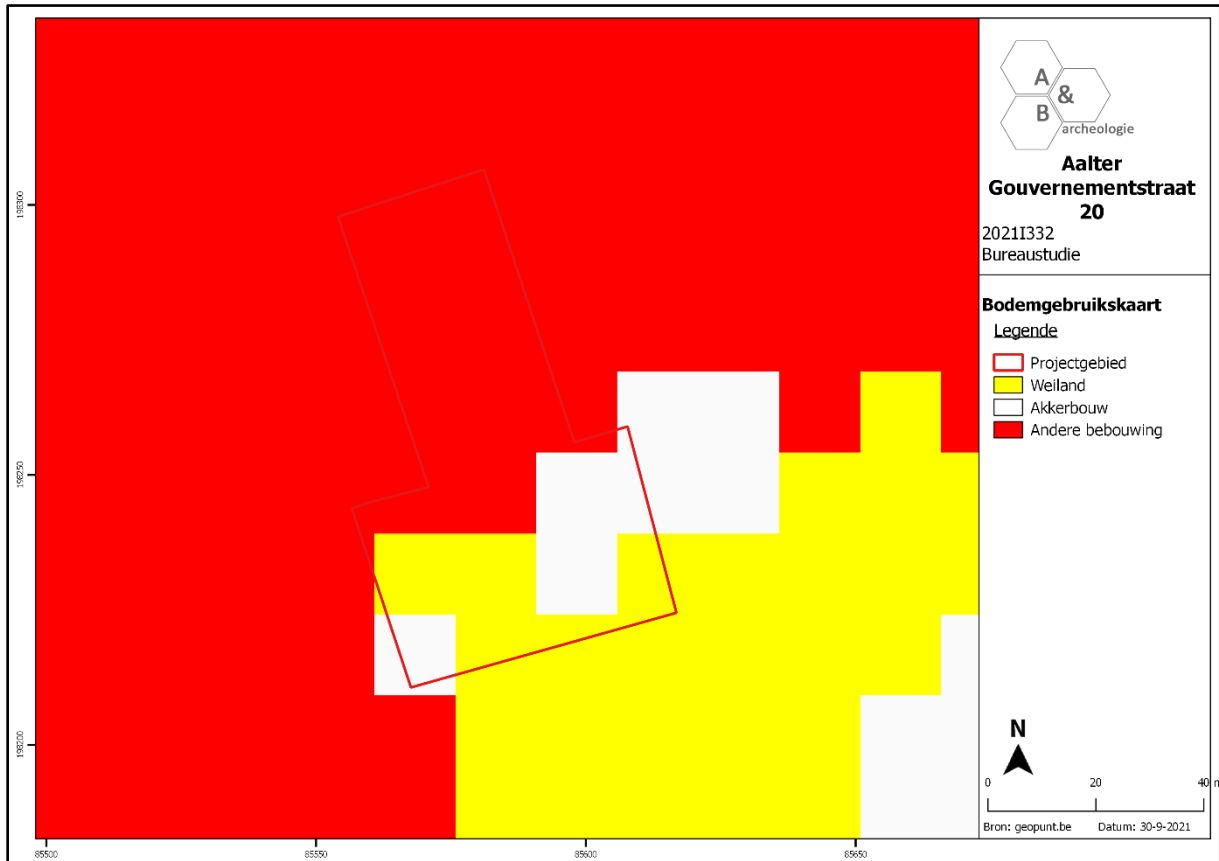
Figuur 5 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 6 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 7 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

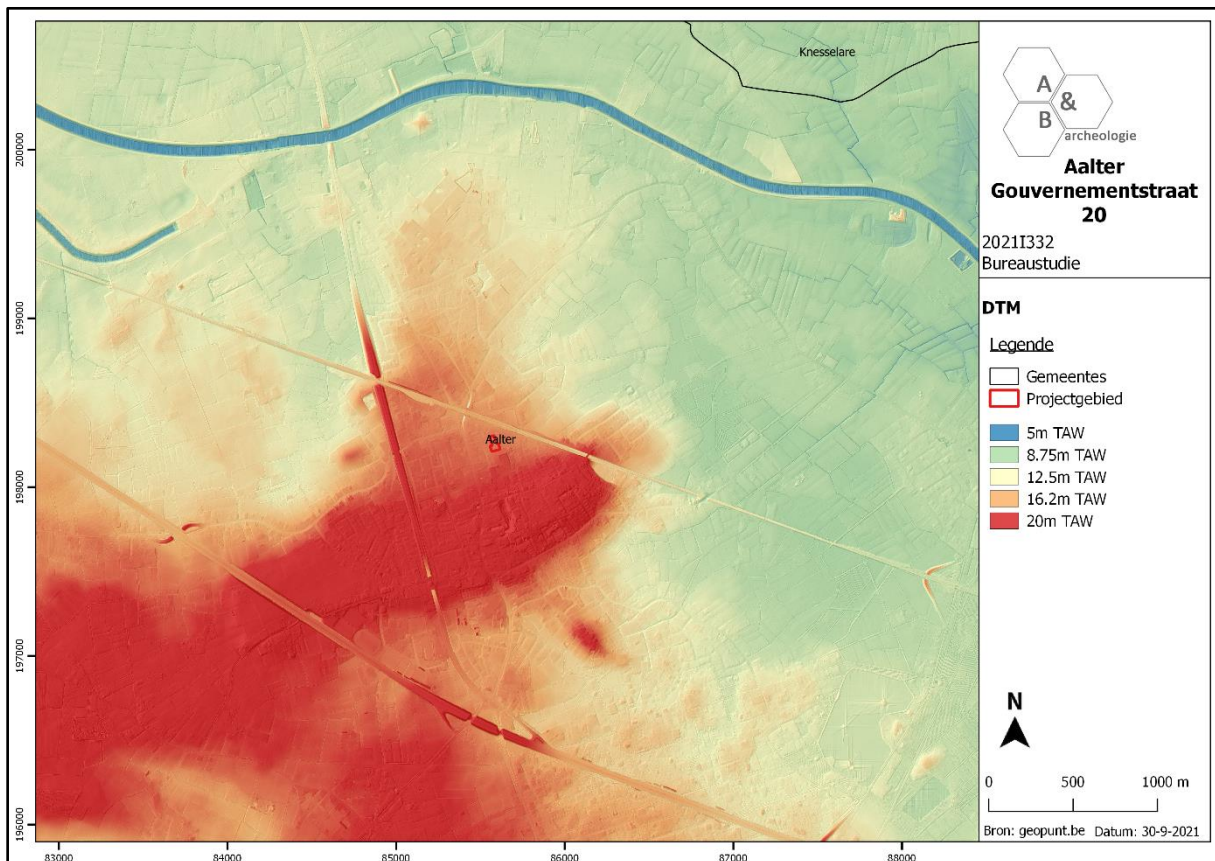

Figuur 8 Zicht op de bodemgebruikskartaal met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

2.3.2. Landschappelijke situering

Aalter ontwikkelde zich op een noordoost-zuidwest georiënteerde rug met maximale hoogte van ca. +23,5m TAW die een uitloper vormt van een grotere noordwest-zuidoost georiënteerde rug. Het plangebied situeert zich op de noordelijke flank van deze heuvelrug en kent algemeen een licht stijgend verloop van noord (ca. +17,5m TAW) naar zuid (ca. +17,8m TAW). Hoewel Aalter doorsneden wordt door meerdere beken die voornamelijk noordwaarts afwateren naar het kanaal, zijn er in de directe omgeving van het plangebied geen waterlopen aanwezig die een invloed kunnen hebben gehad op het plangebied. De dichtstbijzijnde waterloop betreft de Kouterloop, gelegen op ca. 550m ten noorden van het terrein. Het kanaal Gent-Oostende bevindt zich op ca. 2km ten noorden van het plangebied.

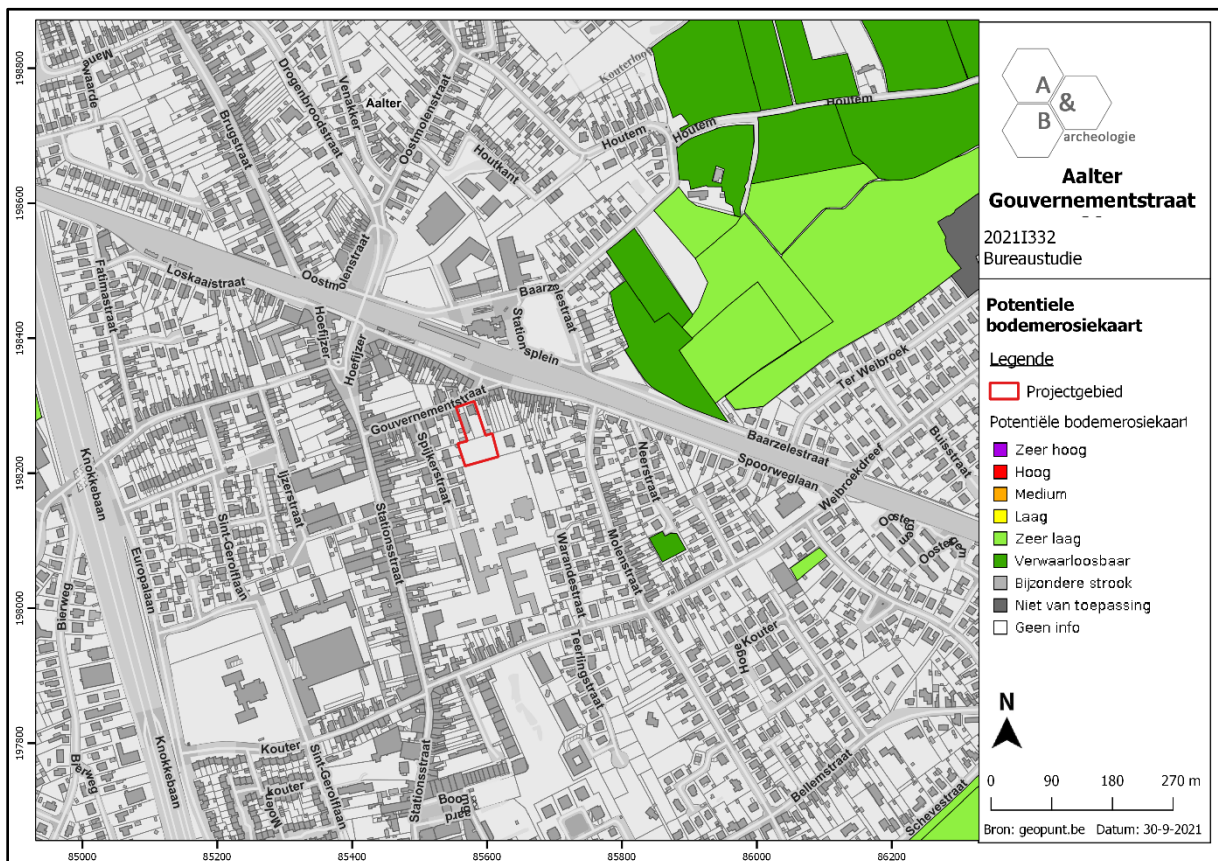
Op de potentiële bodemerosiekaart wordt het plangebied niet ingekleurd, hetgeen betekent dat er geen informatie voorhanden is voor het terrein zelf. Percelen met gelijkaardige landschappelijke kenmerken in de directe omgeving van het terrein worden echter donker- tot lichtgroen ingekleurd, wat een verwaarloosbare tot zeer lage bodemerosie aangeeft. Dezelfde verwachting geldt voor het plangebied.

Figuur 9 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

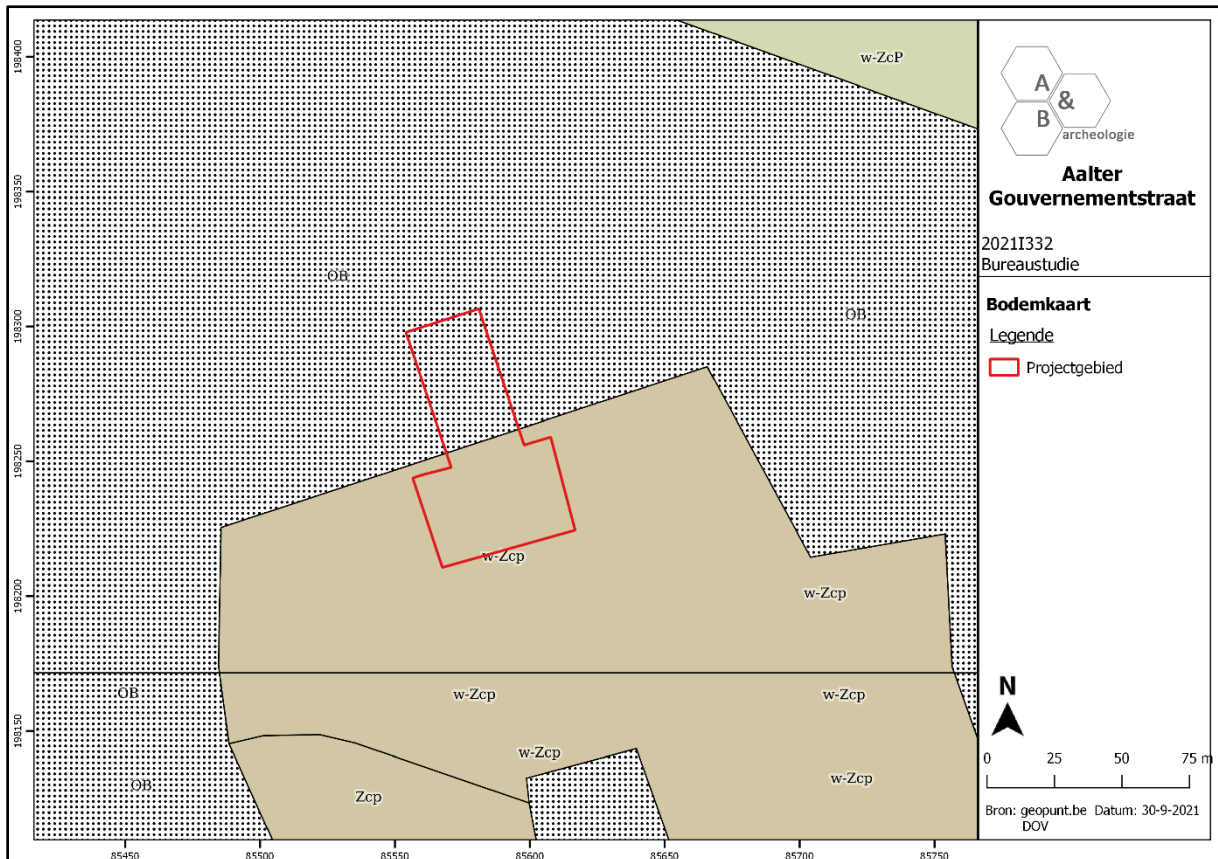
Figuur 10 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).

Figuur 11 Zicht op het plangebied op de potentiële bodemerosiekaart, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

2.3.3. Bodemkundige situering

Op de bodemkaart wordt het noordelijke deel van het plangebied gekarteerd als bebouwde zone (type OB). Dit type omvat kunstmatige gronden waarvan het originele bodemprofiel door ingrijpen van de mens werd gewijzigd of vernietigd. Daarnaast worden in het zuidelijke deel van het terrein w-Zcp bodems aangegeven. Dit type omschrijft matig droge zandbodems zonder profielontwikkeling waarbij klei of zand voorkomt op geringe of matige diepte. Roestverschijnselen komen voor tussen 60 en 90cm.

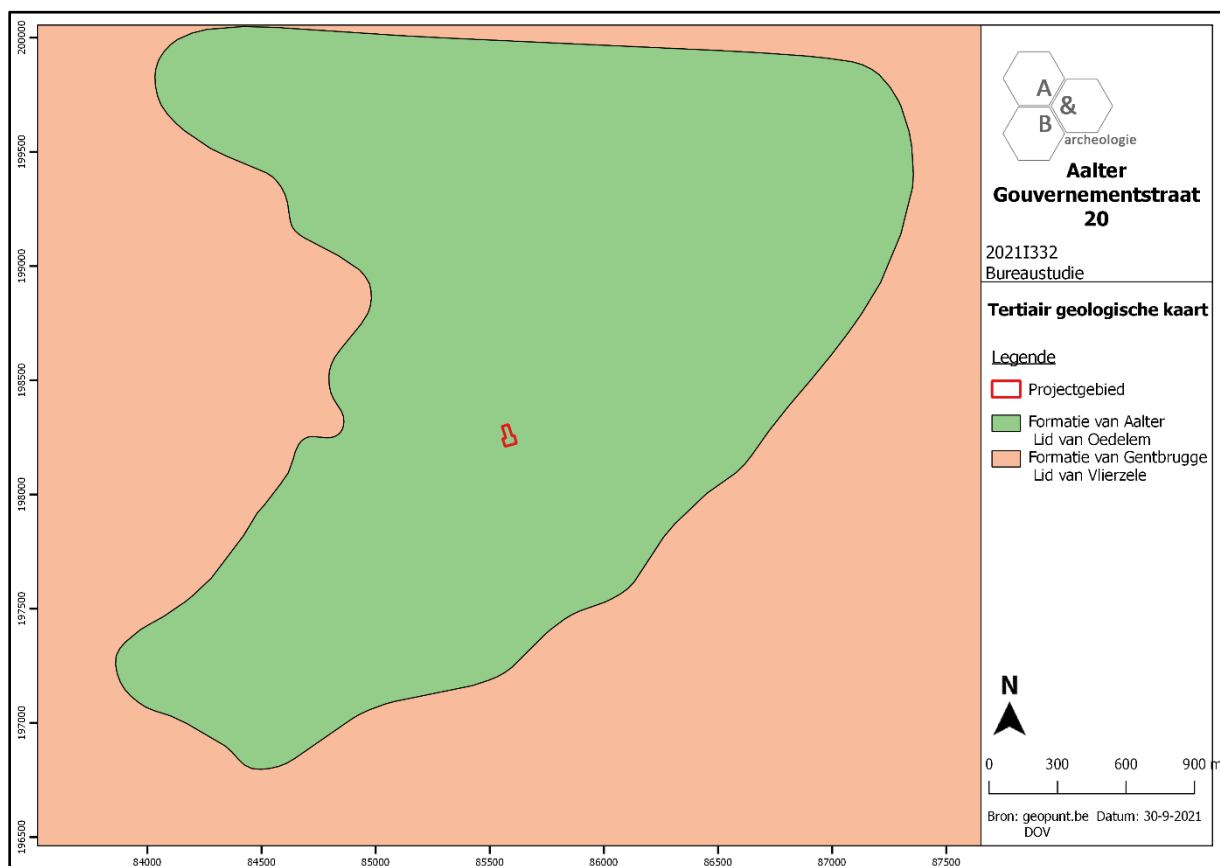
Figuur 12 Zicht op de bodemkaart met aanduiding van het plangebied (bron: DOV).

2.3.4. Geologische situering

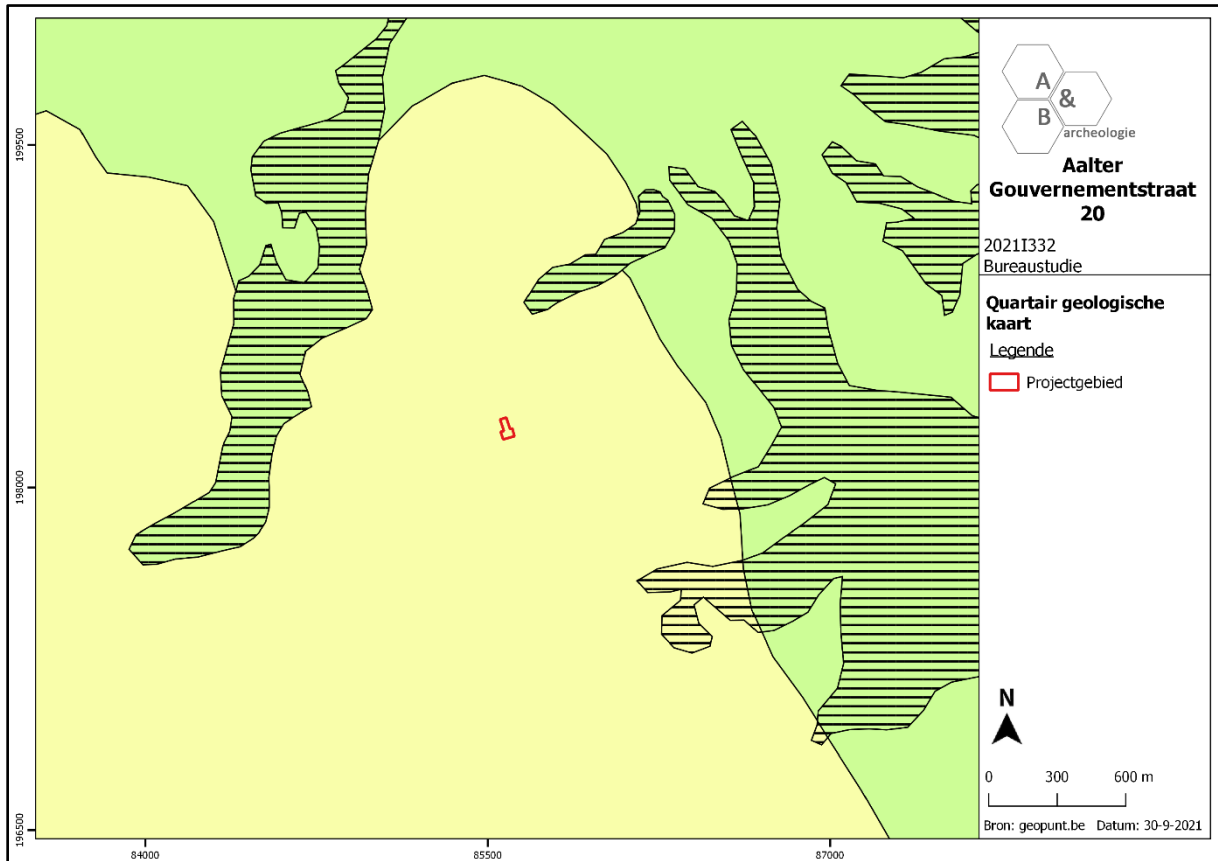
De Tertiaire opbouw ter hoogte van het plangebied bestaat uit de Formatie van Aalter, Lid van Oedelem. Deze geologische eenheid kenmerkt zich als een donkergrijs tot bleekgrijs zeer fijn zand dat kalkhoudend is en waarbinnen kleiige eenheden, kalksteenbanken en schelpen (soms zeer veel) voorkomen.

De Quartair geologische kaart geeft aan dat het plangebied zich bevindt ter hoogte van type 1: geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen boven op de Pleistocene sequentie (1). De Pleistocene sequentie bestaat uit eolische afzettingen (zand tot silt) uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), of mogelijk uit het Vroeg-Holoceen (*ELPw*) en/of uit hellingsafzettingen van het Quartair (*HQ*).

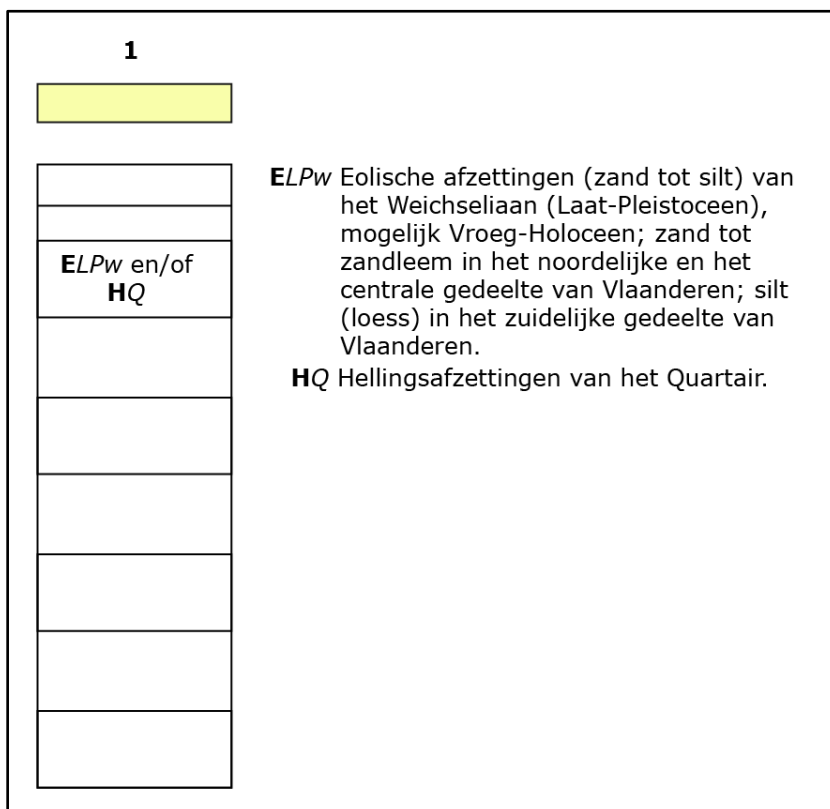
De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.

Figuur 13 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

Figuur 14 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

Figuur 15 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (type 1) (bron: geopunt.be).

2.4. Historische situering

2.4.1. Aalter⁶

Archeologische vondsten wijzen erop dat de streek rond Aalter reeds vroeg bewoond werd door de mens. De heuvelrug van Sint-Maria-Aalter kan dan ook gezien worden als een uitstekende locatie voor menselijke bewoning in het verleden. In 1951 werd zo in de wijk Oosterveld reeds een grafveld van de zogenaamde Urneveldcultuur (ca. 750-450 v.C.) aangetroffen. Romeinse vondsten werden onder meer reeds gedaan in Loveld en Houtem. Vermoedelijk was hier een Gallo-Romeinse nederzetting aanwezig.

Aalter zelf wordt voor het eerst vermeld in het 'Liber Traditionum' van de Gentse Sint-Pietersabdij als 'Villa Halefra' in het jaar 974. Bestuurlijk maakte Aalter deel uit van de kasselrij van de Oudburg van Gent. Rond 1200 werd het grafelijke domein Halefra gefeodaliseerd, zodat belangrijke heerlijkheden ontstonden: het Land van de Woestijne, één van de oudste baronieën in Vlaanderen, en het Land van Woeste. Het domein Woestijne was gedurende de 12de eeuw in het bezit van de graaf van Vlaanderen en ca. 1200 hielden de heren van de Woestijne grote domeinen in leen van de Vlaamse graaf. Onder zijn impuls werden in de 13de eeuw eveneens de gronden ten noorden van de Durme of de Hoge Kale (later het kanaal Gent-Brugge) ontgonnen. Binnen het huidige grondgebied Aalter hadden in totaal twintig heerlijkheden grond liggen, waaronder onder meer de heerlijkheid Ekenbeke, een leen van de heerlijkheid Nevele, Bellem, en Schuurvelde. De heerlijkheid Woeste werd gehouden van het grafelijk leenhof van de Oudburg van Gent en besloeg twee derden van Aalter. Belangrijke achterlenen van de heerlijkheid van Woeste waren onder meer Weibroek, Lake, Biesem en Buigezele. De heerlijkheden Schoonberge, Bossengoede, Ter Walle en Littervelde waren lenen van het Land van Woestijne. Binnen de gemeente Aalter waren verschillende omwalde motten aanwezig die tot een heerlijkheid behoorden en waarvan nu nog sporen terug te vinden zijn in al dan niet omgrachte hoeves, die zich verspreiden over het gehele grondgebied van Aalter.

Het zogenaamde 'Aaltershoekje', de latere parochie Sint-Maria-Aalter, maakte deel uit van het zogenaamde Bulskampveld, een uitgestrekt heidegebied ten zuidoosten van Brugge dat tot in de 18de eeuw de grootste heide van Vlaanderen vormde. De grootste ontginnings- en bebossingscampagnes vonden plaats gedurende de 17de en 18de eeuw, onder meer onder impuls van de jezuïeten. In de 19de eeuw volgde een periode van ontbossing. De huidige Kranenpoel, ontstaan door turfwinning van het vroegere veld, is het enige relict. Doorheen het Bulskampveld liep de oude heirweg van Gent naar Brugge. De weg doorkruiste Aalter van oost naar noordwest.

Op kerkelijk vlak ressorteerde Aalter tot 1559 onder het bisdom Doornik. Na deze datum ging het tot het bisdom Gent behoren. Naast de parochie Aalter werd in het midden van de 19de eeuw in het zogenaamde 'Aaltershoekje' de parochie van Onze-Lieve-Vrouw van Bijstand opgericht. Een derde parochie, gewijd aan Sint-Godelieve, werd gesticht in 1950 voor de wijk Aalter-Brug.

De aanleg van de Brugse Vaart in het begin van de 17de eeuw in de oorspronkelijke bedding van de Durme is belangrijk voor de sociaalhistorische ontwikkeling van de gemeente. Zo speelde Aalter een belangrijke rol bij de opstand van de Gentenaars (14de eeuw) tegen graaf Lodewijk van Male door de

⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Aalter*.

strijd aan de Nieuwendam van de Gentse Witte Kaproenen tegen de Brugse delvers van een verbindingskanaal tussen de Zuidleie in Brugge en Deinze. In opdracht van de Staten van Vlaanderen werd het kanaal in 1613 verder gegraven richting Gent, als demarcatielijn tegen Holland, waardoor de noordkant van Aalter werd afgesneden van de rest. Pas in 1775 wordt de eerste brug over de vaart gebouwd. In 1838 werd de spoorweg Gent-Brugge aangelegd. De Stationsstraat verbindt het station met het eerder kleine dorpscentrum.

Tot 1960 was Aalter voornamelijk een agrarische gemeente. In 1962 werd echter een groot industrieterrein aangelegd tussen de Brugse Vaart en de dorpskern. Onder invloed van economische bloei breidde het dorpscentrum vanaf de jaren 1960 uit met verschillende nieuwe woonwijken.

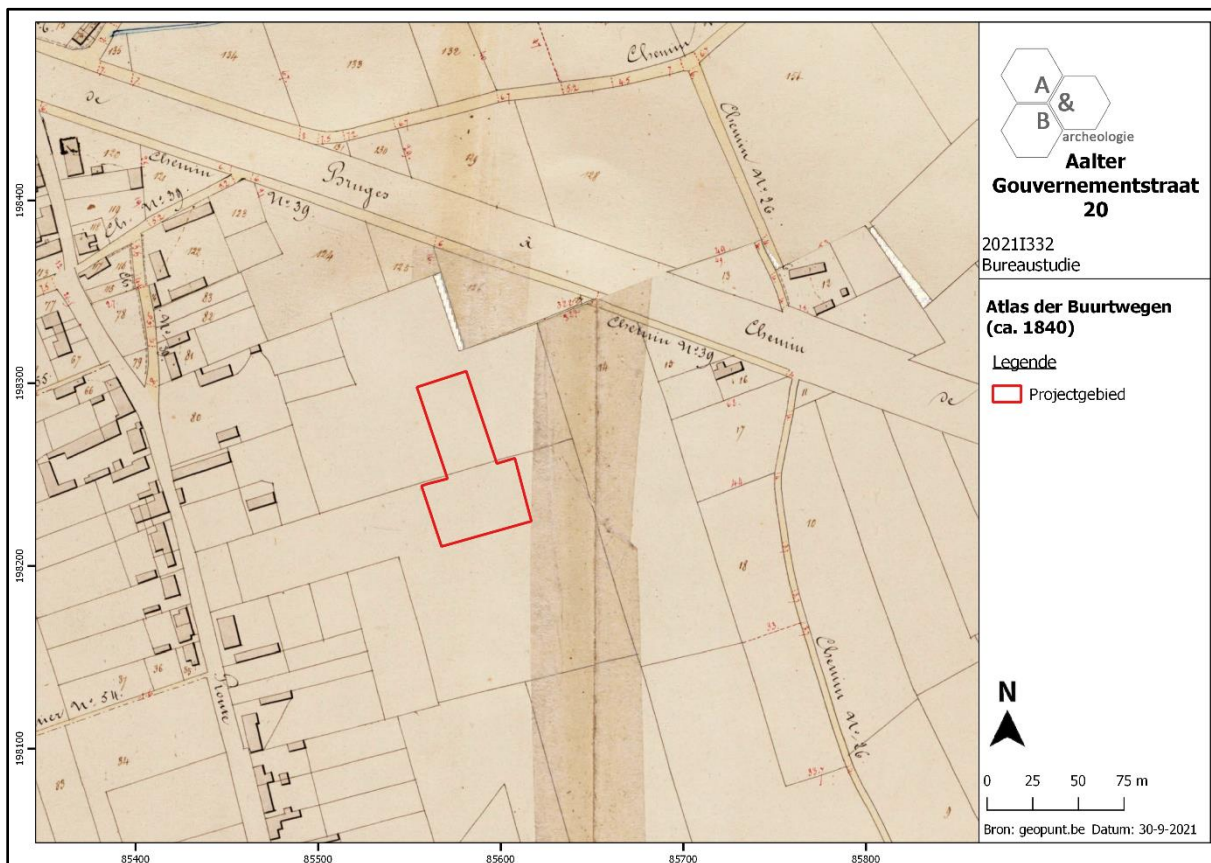
2.4.2. Plangebied

Voor meer concrete informatie over het plangebied is men aangewezen op cartografische bronnen. De oudste berouwbare kaart waarop het plangebied is afgebeeld is de Ferrariskaart uit ca. 1777. Op deze kaart wordt het plangebied weergegeven in een agrarisch gehucht genaamd 'Audenmeulen'. Het terrein zelf is in gebruik als landbouwgrond ten oosten van enkele bebouwde percelen langsheen de voorloper van de huidige Stationsstraat. De omgeving kent in deze periode nog een zeer landelijk karakter met landbouw- en bosgronden. Op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) wordt voor het eerst de spoorweg van Brugge naar Gent aangegeven. Ook neemt in deze periode de bebouwing toe langsheen de Stationsstraat. Het plangebied blijft echter gelegen in een agrarisch gebied gevat tussen deze straat in het westen, de spoorweg in het noorden en de voorlopers van de huidige Molenstraat in het oosten en de Weibroekdreef in het zuiden. De kaarten van Popp (ca. 1842-1879), Vandermaelen (ca. 1846-1854) en de topografische kaart van 1862 tonen een gelijkaardige situatie. Op de topografische kaart van 1882 is voor het eerst een weg, die overeenkomt met de huidige Gouvernmentstraat, te onderscheiden ten noorden van het plangebied. Meteen ten westen van het plangebied wordt een klein bouwvolume aangegeven. Op de topografische kaart van 1910 wordt daarnaast eveneens een gebouw aangegeven meteen ten noorden van het terrein, dat mogelijk binnen de grenzen van het plangebied valt en overeenkomt met de voorloper van een van de bestaande gebouwen. De topografische kaart van 1967 geeft duidelijk een gebouw aan binnen het plangebied langsheen de Gouvernmentstraat. De luchtfoto's vanaf 1971 lijken min of meer de huidige situatie, waarbij in het noordelijke deel van het terrein verschillende gebouwen aanwezig zijn, weer te geven. Het zuidelijke gedeelte bleef echter tot op heden onbebouwd.

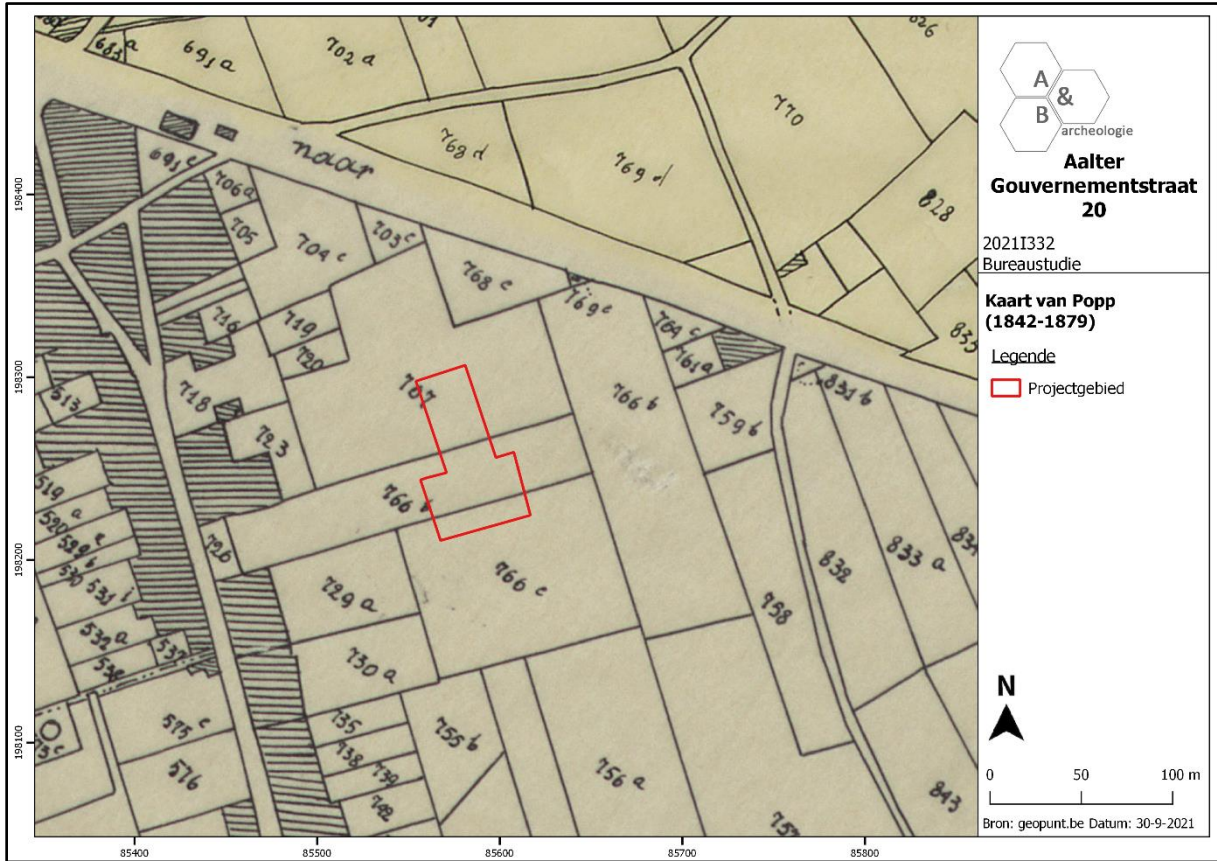
Afgaande op de cartografische bronnen bleef het plangebied onbebouwd tot (vermoedelijk) het begin van de 20ste eeuw. De bebouwing breidt zich in de loop van de 20ste en 21ste eeuw ietwat verder uit in het noordelijke terreindeel. In deze zone kan dan ook mogelijk enige bodemverstoring verwacht worden. Op basis van de bureaustudie alleen kan de precieze omvang en diepte van deze eventuele verstoring echter niet met zekerheid worden bepaald. In het zuidelijke deel van het plangebied, dat de laatste eeuwen onbebouwd is gebleven, lijken geen grootschalige bodemverstorende activiteiten plaatsgevonden te hebben.

Figuur 16 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

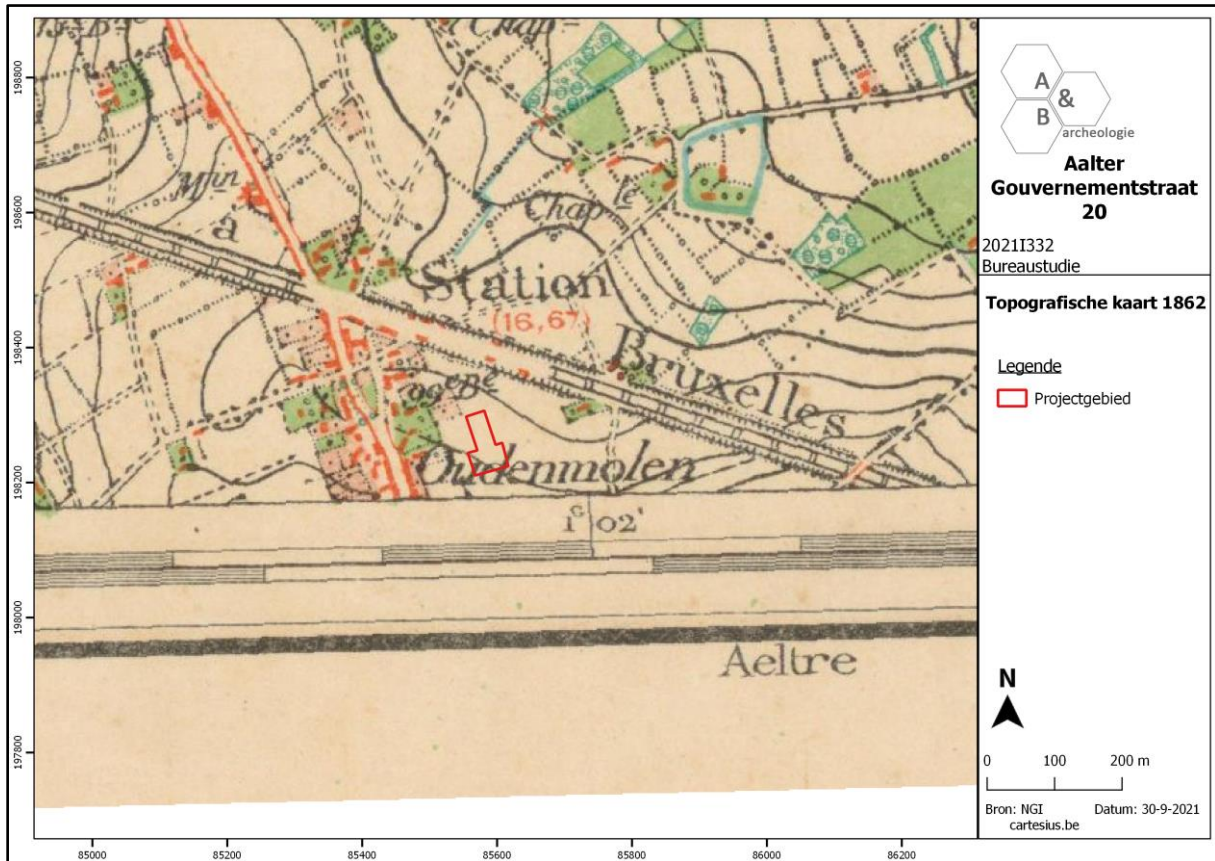
Figuur 17 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

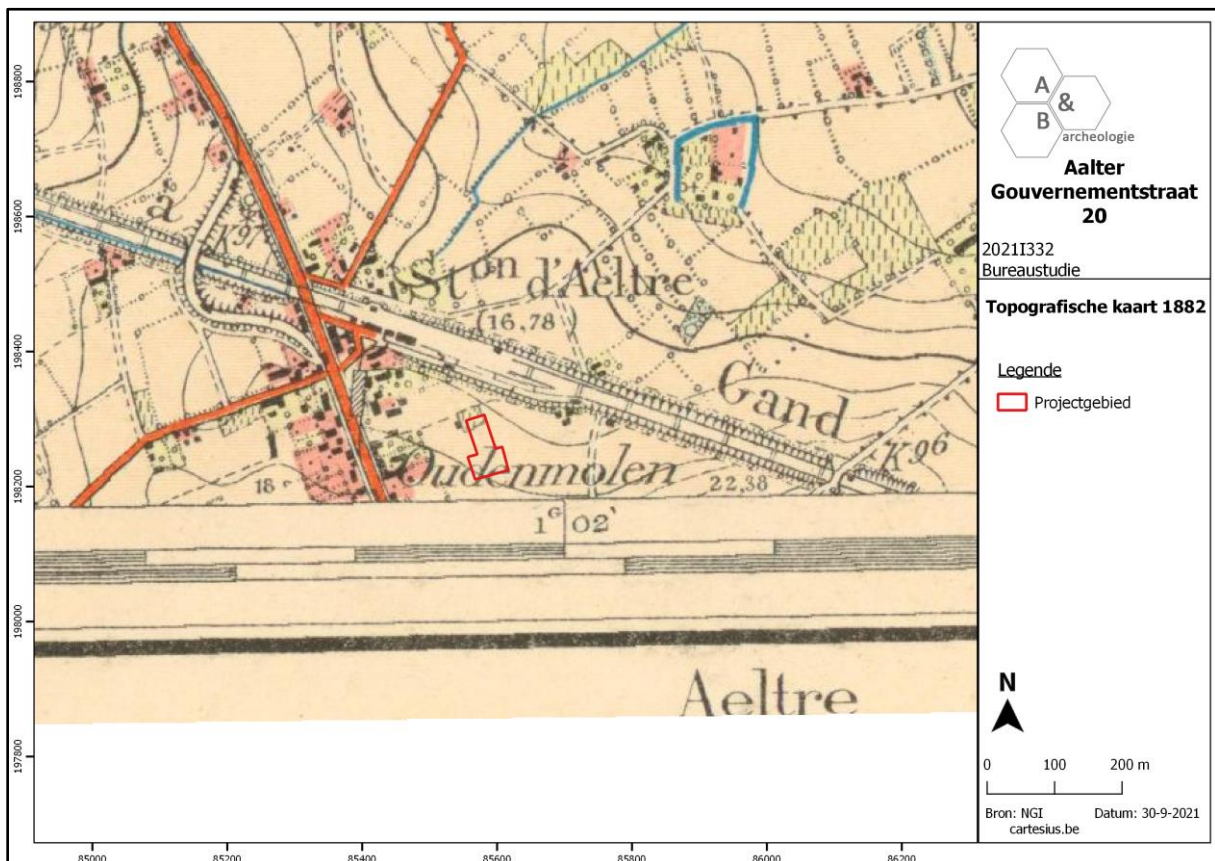
Figuur 18 Uitsnede uit de Poppkaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

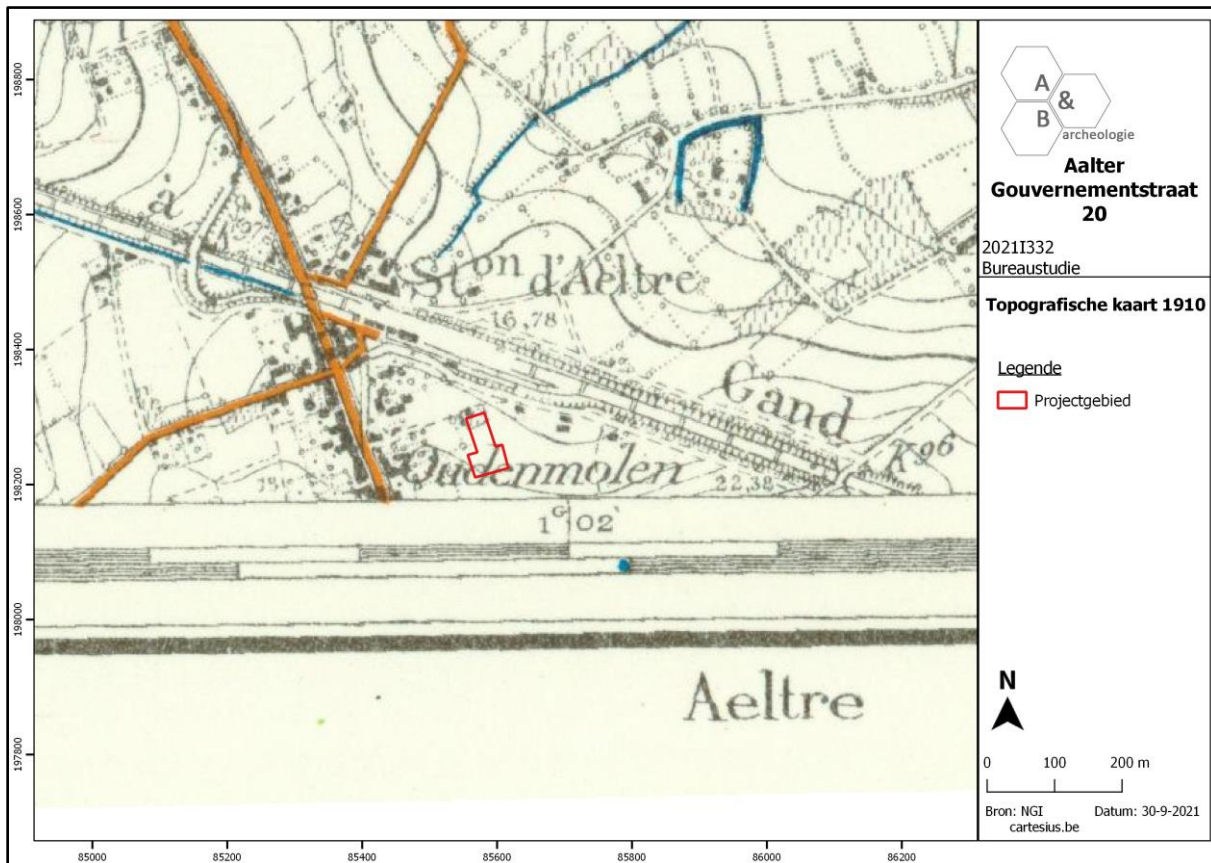
Figuur 19 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

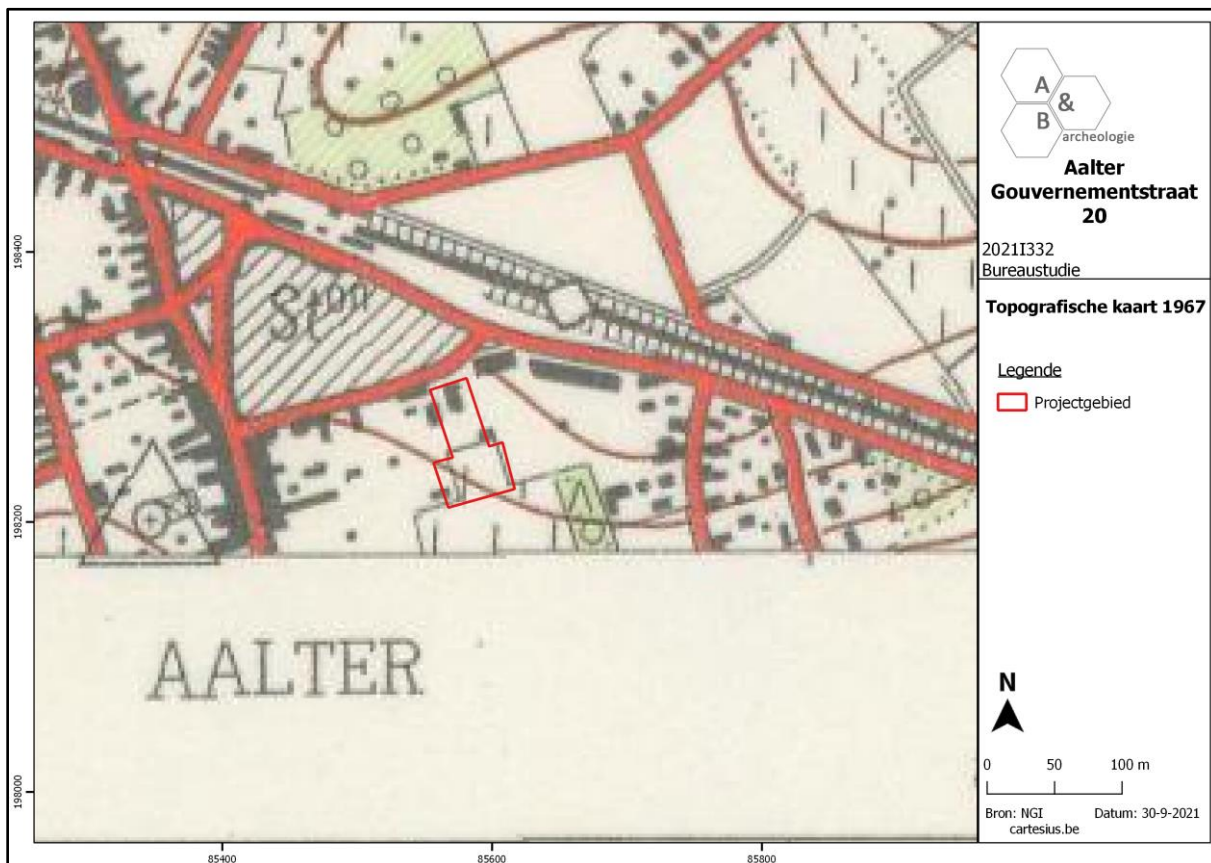
Figuur 20 Uitsnede uit de topografische kaart van 1862 ter hoogte van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

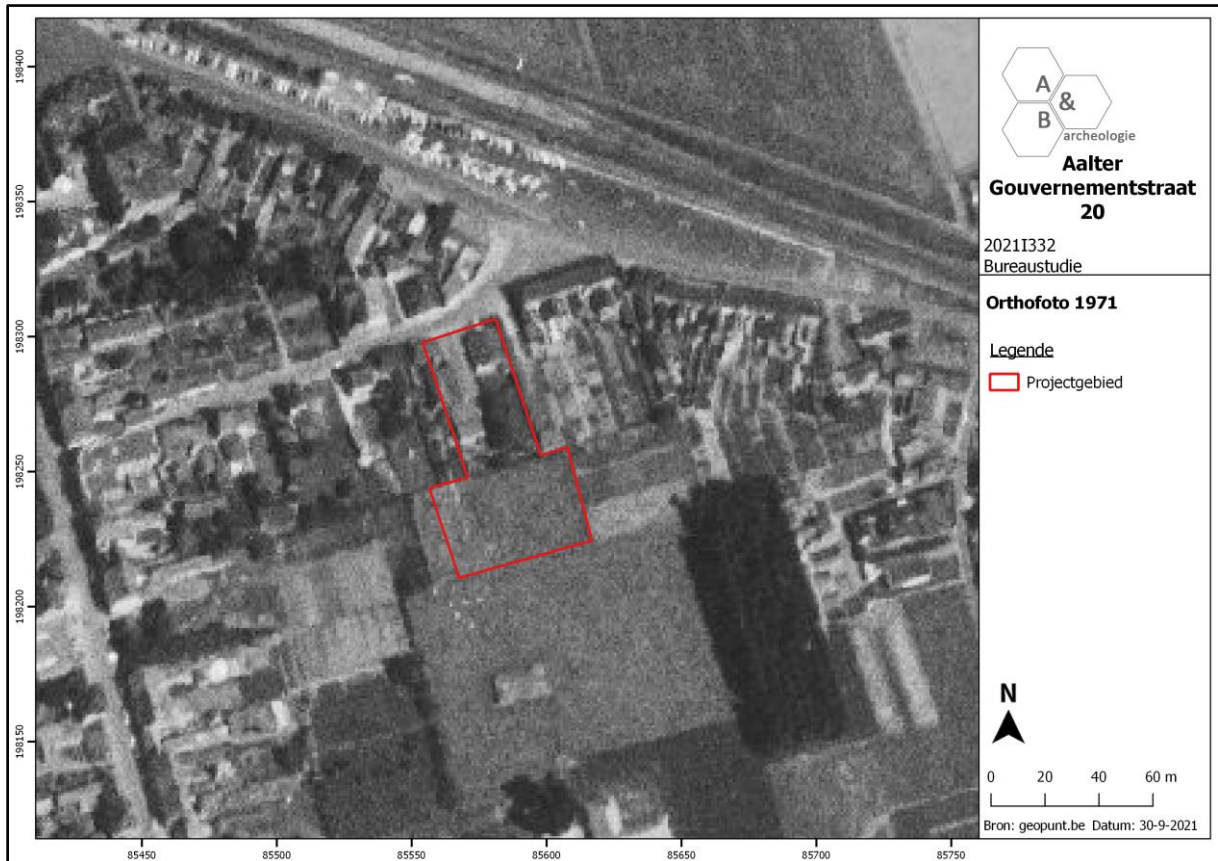
Figuur 21 Uitsnede uit de topografische kaart van 1882 ter hoogte van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 22 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910 ter hoogte van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 23 Uitsnede uit de topografische kaart van 1967 ter hoogte van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 24 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).

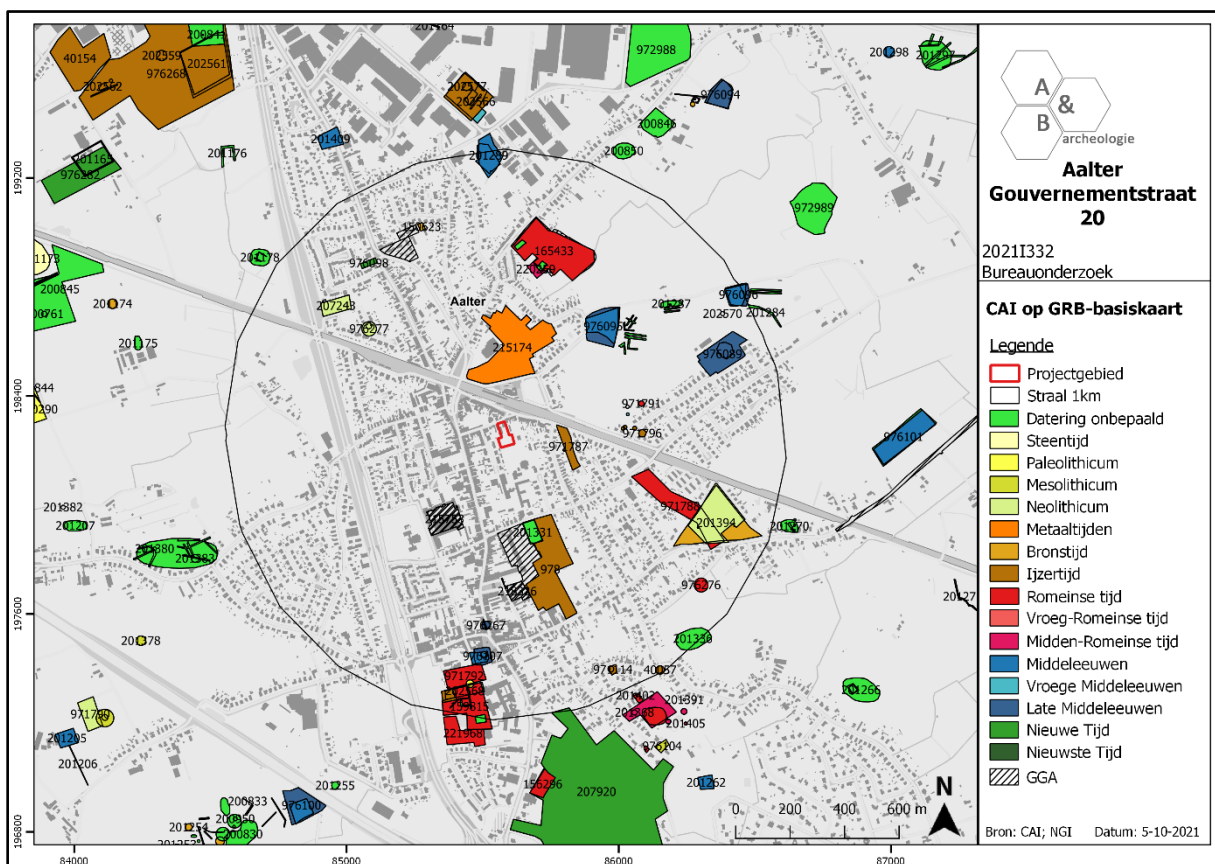
Figuur 25 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).

Figuur 26 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).

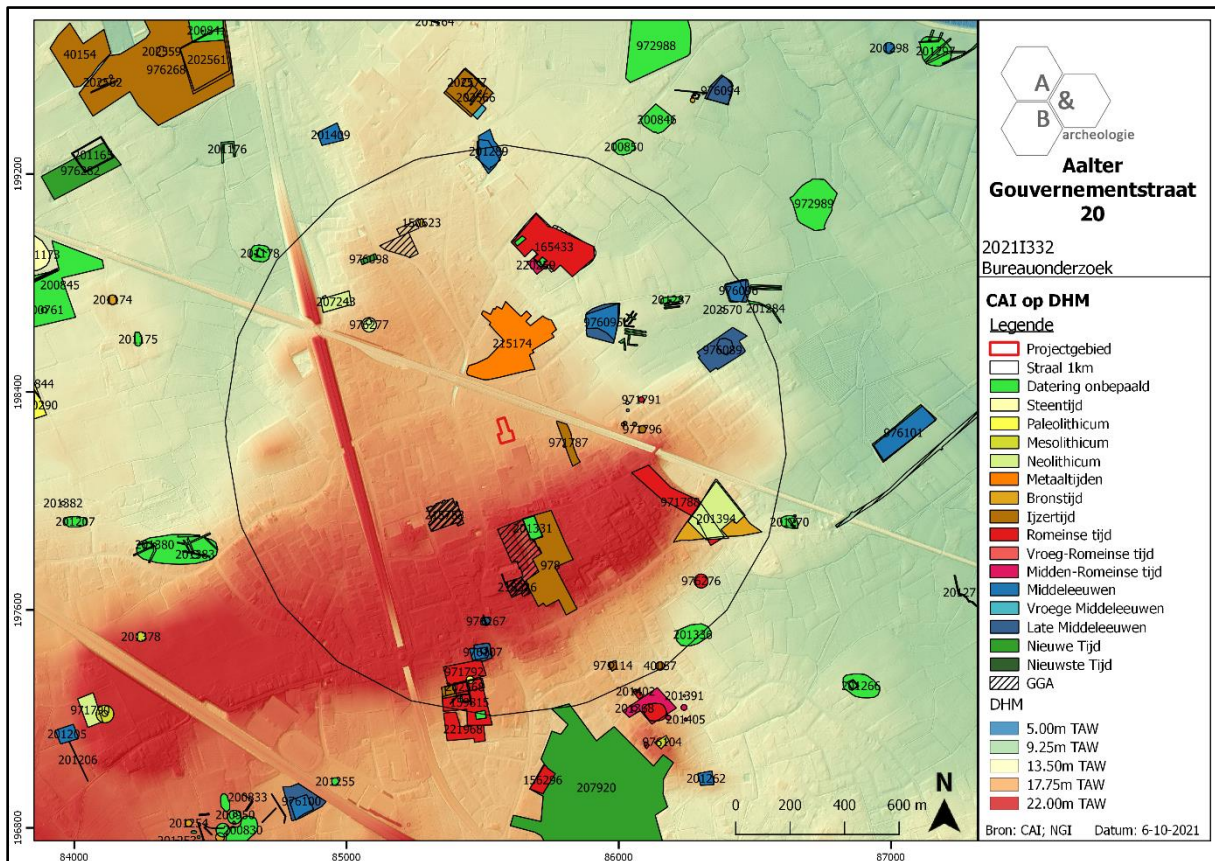
2.5. Archeologische situering⁷

Op de Centrale Archeologische Inventaris worden in de buurt van het plangebied diverse archeologische sites aangegeven. Zo zijn op de top en voornamelijk de zuidflank van de heuvelrug waarop Aalter zich ontwikkelde verschillende sites uit de Romeinse periode gekend. Ten zuidoosten bevindt zich op een kleine uitloper van de heuvelrug, gevormd door een tertiaire getuigenheuvel te midden van een relatief vlak zandlandschap, het Romeinse *castellum* van Aalter Loveld, dat in 2017 als archeologische site werd beschermd. Rondom deze site werden ook reeds verschillende bewoningssites uit de Romeinse periode geattesteerd. Daarnaast werden ook op de noordflank van de zandrug reeds enkele sites uit diverse archeologische periodes aangetroffen. De archeologische waarden geven aan dat de omgeving van het plangebied reeds werd bezocht en bewoond door de mens vanaf de steentijden. Vanwege de gunstige landschappelijke ligging was Aalter door de eeuwen heen een sterk geprefereerde locatie voor menselijke aanwezigheid. De gekende archeologische waarden uit de omgeving van het plangebied worden hieronder per periode besproken.

Figuur 27 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) ter hoogte van het plangebied, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be en CAI).

⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Inventaris*.

Figuur 28 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) ter hoogte van het plangebied, geprojecteerd op het DHM (bron: geopunt.be en CAI).

2.5.1. Steentijden

In de ruimere omgeving van het plangebied kwamen zowel tijdens veldprospectie als bij opgravingen op verschillende locaties lithische artefacten aan het licht in secundaire context.

Zo werden bij prospecties in de jaren 1986-1992 aan de Grote Veldakker, gelegen op ca. 620m ten noordwesten van het plangebied, op de noordelijke uitloper van de heuvelrug, neolithische artefacten, waaronder kernfragmenten, klingens, afslagen en een fragment van een gepolijste bijl teruggevonden (CAI ID 976277⁸ en 201375⁹). Bij opgravingen aan de Manewaarde (CAI ID 207243¹⁰), iets verder ten noordwesten van deze locatie, werd eveneens een gesteelde en gevleugelde pijlpunt uit het finaalneolithicum aangetroffen in een middeleeuwse context.

Bij opgravingen in de jaren 1950 (CAI ID 201395¹¹ en 971798¹²) werd op de site Aalter-Oostergem, gelegen op het oostelijke uiteinde van de heuvelrug, een kuil met Michelsbergaardewerk (midden neolithicum) aangetroffen binnen een urnengrafveld uit de late bronstijd (cf. infra).

⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Oude Molen (veld 109)*.

⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Kouter*.

¹⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Manewaarde*.

¹¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Oostergem-Teirlinck*.

¹² Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Oostergem*.

Ter hoogte van CAI locatie 201361¹³, gesitueerd op ca. 930m ten zuiden van het plangebied, wordt eveneens de vondst van twee afslagen en een getouchéerd artefact uit het paleolithicum en een mikrokling en afslag uit het mesolithicum gemeld.

Veldprospectie op de site Aalter-Loveld, gelegen op ca. 1,3km ten zuidoosten van het plangebied, ter hoogte van CAI locatie 976104¹⁴ leverde naast materiaal uit de Romeinse tijd, middeleeuwen en nieuwe tijd eveneens enkele vondsten uit het mesolithicum op. Het gaat om twee afslagen, een trapezium en een kerfrest.

Ook op de zuidwestelijke top van de heuvelrug werden reeds enkele steentijdvondsten gerapporteerd. Zo werden ter hoogte van CAI locatie 201378¹⁵ vijf afslagen, zes klingen en drie brokstukken uit het mesolithicum aangetroffen, naast een hoefschrabber, kling en gepolijst bijlfragment uit het neolithicum. Verder ten zuidwesten werden daarnaast eveneens kernen, verversingsmateriaal, kerfresten, afslagproducten en diverse lithische artefacten uit het laatmesolithicum teruggevonden, net als 41 artefacten uit het midden- tot laatneolithicum (CAI ID 201350¹⁶, 201351¹⁷ en 971790¹⁸).

2.5.2. Metaaltijden

Ook uit de metaaltijden zijn in de directe omgeving van het plangebied reeds verschillende vindplaatsen gekend. Deze concentreren zich voornamelijk op de heuvelrug en heuvelflanken, ten zuid(oost)en van het plangebied. Daarnaast zijn echter ook diverse sites uit deze periode gekend ten noord(west)en van het plangebied, op de (overgang naar) de ietwat vlakke landschapsdelen in de omgeving van het huidige kanaal Gent-Oostende, in het noordelijke deel van Aalter.

Op ca. 200m ten oosten van het plangebied werden zo ter hoogte van CAI locatie 971787¹⁹ in 1964 enkele aardewerkfragmenten aangetroffen, waaronder enkele randfragmenten, versierd met vingertopindrukken op de rand. Het aardewerk dateert vermoedelijk uit de late ijzertijd.

Archeologisch vooronderzoek naar aanleiding van de ontwikkeling van een verkaveling in de stationsbuurt (CAI ID 215174²⁰), op ca. 300m ten noorden van het plangebied, bracht in 2015 een cluster met paalkuilen, kuilen en greppels aan het licht die op basis het aangetroffen handgevormde aardewerk in de metaaltijden kon worden gedateerd. Daarnaast werden eveneens sporen uit de middeleeuwen en nieuwe tijd aangetroffen. Er werd dan ook een verder archeologisch onderzoek geadviseerd.

Ook op een terrein gelegen tussen de Weibroekdreef en de Bellemstraat, gelegen op ca. 450m ten zuiden van het plangebied, werd in 2005 een proefsleuvenonderzoek (CAI ID 978²¹) uitgevoerd. Het

¹³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Veilige Haven*.

¹⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*.

¹⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Stratem*.

¹⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *(Sterrewijk)*.

¹⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *(Sterrewijk)*.

¹⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Aalter "Stratem"*.

¹⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Neerstraat I*.

²⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *verkaveling stationsomgeving*.

²¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Warande 05*.

onderzoek bracht een kuil met aardewerk, verbrande leem en houtskool aan het licht die op basis van ¹⁴C-datering geplaatst kon worden tussen 300 v.C. en 230 v.C.

Op ca. 450m ten oosten van het plangebied worden op de CAI verschillende vindplaatsen uit de metaaltijden gekarteerd. CAI locatie 201393²² duidt de vondst van een bronzen randbijl van het Arreton-type, te dateren in de laatste fase van de vroege bronstijd, aan. Ook ter hoogte van CAI locatie 971796²³ zou een bronzen bijl met waaiervormig verbreed snedevlak en afgeronde aanzet van de bovenrand zijn aangetroffen. Het object dateert uit de bronstijd en meet slechts 70mm x 33mm x 18mm waardoor het als mogelijk votiefobject geïnterpreteerd werd. In de directe omgeving van de bijl werden nog enkele aardewerkfragmenten uit de ijzertijd aangetroffen. Ter hoogte van CAI locaties 201396²⁴ en 201399²⁵ wordt daarnaast telkens een kuil uit de ijzertijd aangegeven. Verdere informatie ontbreekt en het is niet uitgesloten dat het slechts één vindplaats betreft.

Verder naar het zuidoosten werd aan de Oostergem, op de zuidoostelijke flank van de heuvelrug, in de jaren 1950 een urnengrafveld uit de late bronstijd (CAI ID 201394²⁶ en 971789²⁷) aangetroffen. Binnen het grafveld werden in totaal 26 vlakgraven, waarvan 21 urnengraven en 5 beendergraven of brandrestengraven teruggevonden. Antropologisch onderzoek op 19 individuen toonde aan dat het voornamelijk jonge mensen betrof.

Tijdens een proefsleuvenonderzoek aan de Brugstraat in 2009 (CAI ID 150623²⁸) werd op ca. 820m ten noordwesten van het plangebied een kuil aangetroffen waarin enkele aardewerkfragmenten, waaronder een aantal met besmeten wandafwerking, werden teruggevonden. Het spoor werd op basis van het aardewerk gedateerd in de late bronstijd tot vroege ijzertijd.

Bij een toevalsvondst werden in 1974 drie potjes uit de late ijzertijd of vroeg-Romeinse periode aangetroffen ter hoogte van de Ekenakker (CAI ID 971114²⁹), gelegen op ca. 950m ten zuidoosten van het plangebied.

Ter hoogte van CAI locatie 983³⁰, gelegen op de zuidflank van de heuvelrug, op ca. 970m ten zuiden van het plangebied werden bij een opgraving in 2006 diverse sporen aangetroffen. Het gaat om een huisplattegrond, enkele losse paalkuilen, een gracht en twee kuilen die op basis van het vondstmateriaal uit de paalsporen van de gebouwplattegrond in de vroege ijzertijd gedateerd konden worden. ¹⁴C-datering op een houtskoolstaal uit het gebouw bevestigde deze datering en plaatste de sporen tussen 790 en 520 v.C. Naast sporen uit de ijzertijd werd een ploeglaag uit de postmiddeleeuwen en een postmiddeleeuws wegtracé aangesneden. In het zuidoosten aansluitend bij deze site werden bij archeologisch onderzoek in 2012 (CAI ID 159815³¹) eveneens sporen uit de

²² Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtem (Ter Weibroek)*.

²³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtem 1*.

²⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtem (Ter Weibroek)*.

²⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtem (Ter Weibroek)*.

²⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Oostergem-Teirlinck*.

²⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Oostergem*.

²⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Drogenbroodstraat (Aal-Drb-VO09)*.

²⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Ekenakker 2*.

³⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Aalter-Kerkhof*.

³¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Lostraat 1*.

metaaltijden teruggevonden. Zo werden enkele erven uit de vroege ijzertijd, opgebouwd uit hoofdgebouwen, greppels, vier bijgebouwen, spiekers, waterputten en kuilen geregistreerd. Pollenanalyse wijst erop dat de omgeving van het plangebied reeds in deze periode gekenmerkt wordt door een open landschap met heidevelden en akkers. In het westelijke deel van de site werden daarnaast enkele hoofd- en bijgebouwen en greppels aangetroffen die aan de late ijzertijd konden worden toegeschreven. Vier standgreppels en paalsporen die een gebouwplattegrond vormen, konden slechts ruim in de ijzertijd gedateerd worden. Een laatste huisplattegrond en spieker dateren ruim in de metaaltijden. Ook op de site ten zuiden (CAI ID 221968³²) werd in 2016 een greppel, die mogelijk deel uitmaakt van een wandgreppel rond een gebouwplattegrond uit de vroege ijzertijd teruggevonden.

Verder ten zuidoosten, tussen de Lostraat, de Lovelddreef en de Loveldlaan, werd een veldkartering, geofysisch onderzoek en waarderend booronderzoek (CAI ID 207920³³) uitgevoerd in 2013. Een van de structuren die tijdens het geofysisch onderzoek aan het licht kwam, kan mogelijk als monument uit de late ijzertijd, gelijkaardig aan het ijzertijdmonument van Aalter Woestijne, geïdentificeerd worden. Het zou evenwel ook kunnen gaan om een perceelsindeling uit de Romeinse periode of middeleeuwen.

CAI locatie 40057³⁴, gelegen op ca. 1km ten zuidoosten van het plangebied, meldt de vondst van enkele fragmenten handgevormd aardewerk die te dateren zijn in de ijzertijd of Romeinse periode.

Op het noordelijke uiteinde van het zandige plateau dat in het noorden wordt begrensd door de vallei van de Hoge Kale (nu het kanaal Gent-Oostende) en in het zuiden door de dominante tertiaire heuvels van Aalter werden reeds verschillende nederzettingssporen uit de ijzertijd geregistreerd (CAI ID 202577³⁵ en 971793³⁶). De nederzetting bestond minstens uit een tweeschepige houtbouwconstructie (ca. 9x12m), gekenmerkt door afgeronde hoeken. Hoewel geen vondstmateriaal werd aangetroffen, kon het gebouw op basis van ¹⁴C datering in de vroege ijzertijd, meer bepaald tussen 700 v.C. en 450 v.C. geplaatst worden. In de onmiddellijke omgeving van het hoofdgebouw werd eveneens een bijgebouw van ca. 3x3m aangesneden. In de paalkuilen werden enkele fragmenten handgevormd aardewerk teruggevonden op basis waarvan de structuur eveneens in de ijzertijd gedateerd kon worden. Verder werd een losse paalkuil met ijzertijd aardewerk geattesteerd. Naast sporen uit de ijzertijd werd eveneens een kuil met een halve *tubulus* aangetroffen, hetgeen wijst op Romeinse aanwezigheid of het hergebruik van Romeinse materialen in een vroegmiddeleeuwse context. Uit de vroege middeleeuwen dateert immers ook Merovingisch aardewerk dat werd aangetroffen in een paalkuil op de site. Twee grachten dateren eveneens mogelijk uit de vroege of volle middeleeuwen.

In 2008 werden op het bedrijventerrein Langevoorde, ter hoogte van de Groendreef, gelegen op ca. 1,8km ten noordwesten van het plangebied archeologische opgravingen (CAI ID 40154³⁷) uitgevoerd. Hierbij kwam een grachtensysteem, daterend van vóór de late ijzertijd aan het licht, alsook een brandrestengraf waarin een vijftiental scherven van eenzelfde pot werden teruggevonden. Het graf

³² Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Lostraat, fase 2*.

³³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveldlaan 11A*.

³⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Kestelstraat I*.

³⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *(Nijverheidslaan)*.

³⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Air Liquide werf*.

³⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Groendreef (AAL-LV-08)*.

kon gedateerd worden in de late ijzertijd. Uit deze periode, of eventueel uit de vroeg-Romeinse periode, dateert eveneens een onvolledige gebouwplattegrond, die mogelijk als plattegrond van het type Alphen-Ekeren geïdentificeerd kan worden. Daarnaast werden nog verschillende sporen uit de Romeinse periode (cf. infra) gedocumenteerd.

Meteen ten zuidoosten van deze site werden reeds in 2001 archeologische opgravingen (CAI ID 976268³⁸) uitgevoerd op een terrein dat wordt doorsneden door de Brielbeek, die zorgt voor een opvallende depressie in het microlandschap van de site. Op het terrein werden sporen aangetroffen van een enclosure met zuidoost-noordwest en noordoost-zuidwest oriëntatie. In een deel van de gracht van het enclosure werden twee lagen vastgesteld waarvan de bovenste een grote hoeveelheid houtskool, scherven, waarvan verschillende quasi volledige kommen, en plaatselijk ook concentraties verbrand botmateriaal bevatte. Het botmateriaal bleek deels van menselijke oorsprong. Het onderste opvullingspakket bevatte geen botmateriaal. Mogelijk betreft het een rituele structuur. Tijdens de opgraving konden twee verschillende fases onderscheiden worden. De oudste fase komt overeen met een fase van omvangrijke kleiontginning op de site en kan geplaatst worden vanaf ca. 450 v.C. tot de 4de-3de eeuw v.C. Het enclosure en enkele paalsporen zijn echter toe te schrijven aan een jongere fase, te dateren rond 150 - 40 v.C.

Tot slot worden in de omgeving van het plangebied verschillende grafheuvels aangegeven, onder meer ter hoogte van CAI locaties 200714³⁹, gelegen ten noordoosten en CAI locaties en 201174⁴⁰ en 200761⁴¹, ten noordwesten van het plangebied, op de vlakkere delen ten noorden van de heuvelrug en geclusterd ter hoogte van CAI locaties 153186⁴², 153187⁴³, 153188⁴⁴, 200012⁴⁵, 200013⁴⁶, 200950⁴⁷ en 201254⁴⁸, gelegen op ca. 1,8km ten zuidwesten van het plangebied, op de overgang van de heuvelrug van Aalter naar de noordwest-zuidoost georiënteerde heuvelrug ten zuiden ervan.

2.5.3. Romeinse periode

De Romeinse aanwezigheid op en rondom de heuvelrug van Aalter werd in het verleden reeds meermaals geattesteerd. De gekende vindplaatsen situeren zich daarbij voornamelijk op de zuidelijke heuvelflank van de zandrug, maar ook ten noorden werden reeds Romeinse sites teruggevonden.

Naast materiaal uit de brons- en ijzertijd werden ter hoogte van het kruispunt van de Ter Weibroek en de Baarzelestraat (CAI ID 971796⁴⁹), gelegen op ca. 450m ten oosten van het plangebied een tachtigtal

³⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde*.

³⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Hoeve Bossengoed*.

⁴⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Nieuwendam*.

⁴¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Nieuwendam*.

⁴² Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem Circulaire structuur 012*.

⁴³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem Circulaire structuur 013*.

⁴⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem Circulaire structuur 950*.

⁴⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem*.

⁴⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem*.

⁴⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem*.

⁴⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem*.

⁴⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtem 1*.

potscherven uit de Romeinse periode aangetroffen in een afvalkuil. Het merendeel van het materiaal is daarbij afkomstig van handgevormde, grote recipiënten.

Op ca. 100m ten noordoosten van deze locatie werd in 1966 een vierkanten eikenhouten waterput teruggevonden (CAI ID 971791⁵⁰). Zowel in de bekisting als in de aanlegtrechter werd Romeins vondstmateriaal teruggevonden. Daarnaast wordt ook de aanwezigheid van een Romeinse gracht gerapporteerd.

Ter hoogte van CAI locatie 971788⁵¹, gelegen op ca. 600m ten zuidoosten van het plangebied, zouden in de jaren 1960 Romeinse crematiegraven ontdekt zijn.

Tijdens opgravingen aan de Oostmolenstraat (CAI ID 165433⁵²), gesitueerd op ca. 700m ten noorden van het plangebied, langsheen de Kouterloop, werden in 2013 bewoningssporen uit de Romeinse periode aangetroffen ten noorden van een ca. 12m brede Romeinse zandweg die langsheen de zuidzijde van het projectgebied liep. De aangetroffen nederzetting werd afgebakend door een gracht en bestond uit een tweeschepig hoofdgebouw van ca. 7,5x15m, uit een aantal bijgebouwen, twee waterputten en een drenkpoel. De site werd gesticht in het laatste kwart van de 2de eeuw en bleef in gebruik tot het begin van de 3de eeuw. Mogelijk kan de vindplaats geïnterpreteerd worden als een soort baanpost, waar trekdieren konden drinken en rusten, en eventueel zelfs als een soort herberg. In het zuidwesten aansluitend bij deze site werden aan de Raasakker (CAI ID 220259⁵³) eveneens sporen uit de Romeinse periode vastgesteld bij een proefsleuvenonderzoek. In het westelijke deel van het terrein werd een grote dichtheid aan Romeinse sporen, waaronder kuilen, paalkuilen en grachten aangetroffen. Op basis van het vele vondstmateriaal werd de vindplaats in de 2de tot de eerste helft van de 3de eeuw geplaatst. Dit sluit aan bij de datering van de site aan de Oostmolenstraat. In een van de kuilen werd bovendien een aanzienlijke hoeveelheid ijzerslakken aangetroffen, waardoor vermoed kan worden dat er sprake is van ijzerproductie in de directe omgeving van de site. Na het proefsleuvenonderzoek werd eveneens een geofysisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit bleek dat er op het terrein bodemsporen en concentraties metaalslakken bewaard zijn. Er werd dan ook een verder archeologisch onderzoek geadviseerd over een deel van het terrein.

Ter hoogte van CAI locatie 976276⁵⁴, gelegen op ca. 900m ten zuidoosten van het plangebied werd bij veldkartering eveneens Romeins materiaal aangetroffen. Het materiaal bevond zich vermoedelijk origineel op een terrein aan de Ekenakker, waarvan in het verleden grond werd afgevoerd naar dit perceel.

Ten zuiden van de kerk van Aalter wordt een cluster van Romeinse waarden aangegeven op de CAI. Zo werden op het perceel ten zuiden van de kerk (CAI ID 971792⁵⁵), verspreid over de huidige parking, grote hoeveelheden Romeinse dakpannen geregistreerd. Tijdens archeologisch onderzoek naar aanleiding van de uitbreiding van het bestaande woonzorgcentrum in 2012 (CAI ID 159815⁵⁶) werden

⁵⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtem 2*.

⁵¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Keltenlaan I*.

⁵² Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Oostmolenstraat*.

⁵³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Raasakker*.

⁵⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Schevestraat (veld 66)*.

⁵⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Aalter Parking*.

⁵⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Lostraat I*.

naast sporen uit de metaaltijden en middeleeuwen eveneens Romeinse sporen geregistreerd. Zo werd een omgreppelde site uit de midden-Romeinse periode aangetroffen waarbinnen zich bewoningssporen, waaronder een huisplattegrond, steenbouwstructuren en een waterput, concentreerden. Ook werd een bijbehorend grafveld met brandrestengraven aangetroffen. Macrorestenonderzoek wijst erop dat er zich in de omgeving van het plangebied akkers bevonden en dat lijnzaad werd gebruikt op de site. Ook op de site ten zuiden (CAI ID 221968⁵⁷) werden bij archeologisch onderzoek in 2016 sporen uit de Romeinse periode geregistreerd. Het gaat onder meer om een greppel die mogelijk deel uitmaakt van een Romeinse weg, twee overige greppels en enkele paalsporen. Een fragment van een Romeins *mortarium* werd daarnaast teruggevonden in een recentere kuil.

Ter hoogte van het Loveld⁵⁸, gelegen op ca. 1,1km ten zuidoosten van het plangebied wordt eveneens een cluster aan Romeinse vindplaatsen (CAI ID 150154⁵⁹, 201148⁶⁰, 201369⁶¹, 201384⁶², 201385⁶³, 201402⁶⁴, 201405⁶⁵, 976266⁶⁶) aangegeven. Op deze tertiaire getuigenheuvel was in de Romeinse periode een legerkamp of *castellum* aanwezig. Opgravingen op de locatie brachten reeds een dubbele kampgracht waarin drie belangrijke militaire occupatiefases te herkennen zijn aan het licht. Daarnaast werden funderingen van een torengebouw en een vermoedelijk deel van de westelijke kampgracht onderzocht. Het grachtensysteem werd aan de binnenzijde voorzien van een pallisade en torens. De vondsten wijzen op een occupatie vanaf de vroege ijzertijd tot en met de tweede eeuw, waarna een civiele bewoningsfase volgt. Deze wordt gedocumenteerd door verschillende nederzettingssporen, waaronder een gebouwplattegrond. Ook vondsten uit de directe omgeving van de site wijzen op de aanwezigheid van een Romeins kamp en nederzetting. Zo werden ter hoogte van CAI locatie 201385⁶⁷ en 201405⁶⁸ respectievelijk een camee en een bronzen Victoria-beeldje uit de midden-Romeinse tijd aangetroffen. Ook ter hoogte van de Loveldlaan 23 (CAI ID 976104⁶⁹) werd een bronzen Victoria-beeldje en andere bronzen objecten, waaronder lederbeslag aangetroffen. Op de site werden eveneens uitbraaksporen van Romeinse steenbouw, alsook een waterput met stenen bovenbouw en houten onderbouw uit de tweede helft van de 2de eeuw tot de late 3de eeuw aangetroffen. De waterput leek te zijn ingegraven in een zeer grote kuil, waarvan de onderzoekers vermoeden dat ze aanvankelijk werd gegraven voor kleiontginning. Ook de site aan de Loveldlaan 38 (CAI ID 150154⁷⁰) maakt vermoedelijk deel uit van de Romeinse nederzetting. Op deze locatie werden eveneens sporen van

⁵⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Lostraat, fase 2*.

⁵⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Romeins castellum op het Loveld*.

⁵⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveldlaan 38*.

⁶⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*.

⁶¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*.

⁶² Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*.

⁶³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*.

⁶⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*.

⁶⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*.

⁶⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Ekenakker 19*.

⁶⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*.

⁶⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*.

⁶⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*.

⁷⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveldlaan 38*.

kleiontginning geattesteerd. Daarnaast werden paalkuilen, mogelijk toe te schrijven aan een of meerdere gebouwstructuren, en verschillende kuilen waarin een grote hoeveelheid *tegulae* en sterk gefragmenteerd aardewerk werd aangetroffen geregistreerd.

Opgravingen aan de Lostraat 73 (CAI ID 156296⁷¹), gelegen op ca. 1,3km ten zuiden van het plangebied, toonden in 2012 aan dat ook hier sporen van Romeinse aanwezigheid te vinden zijn. Er werden tientallen paalkuilen gedocumenteerd, waarin drie huisplattegronden te herkennen waren. Daarnaast werden verschillende greppels, een waterput, twee brandrestengraven en twee tracés van karrensporen toegeschreven aan de Romeinse occupatie.

Tijdens de eerder vermelde archeologische terreinevaluatie tussen de Lostraat, de Lovelddreef en de Loveldlaan (CAI ID 207920⁷²) werd op verschillende locaties Romeins materiaal opgevoerd. De concentratie van artefacten kan mogelijk verklaard worden als behorende tot de fase waarin het legerkamp Loveld werd opgeruimd, afgebroken of genivelleerd. Daarnaast bracht het geofysisch onderzoek verschillende anomalieën in kaart die vervolgens werden aangeboord en waaruit Romeins materiaal werd gerecupereerd. Een van de anomalieën betreft een diepe watervoerende structuur. In de vulling ervan werd schervengruis aangetroffen. Deze spoorvulling doet denken aan de opvullingspakketten van de kampgrachten die in 2008 werden onderzocht. Het is dus niet uit te sluiten dat hier één van de kampgrachten werd aangeboord. Dit zou betekenen dat het kamp 120m breed zou zijn. Het zou echter eveneens kunnen gaan om een andere diepe structuur, zoals een waterput of gracht. Het onderzoek geeft aan dat er vermoedelijk ook in de zone tussen het Romeinse kamp en de Romeinse nederzetting aan de Lostraat sporen uit deze periode aanwezig zijn.

Een laatste cluster van Romeinse vindplaatsen situeert zich ter hoogte van het bedrijventerrein Langevoorde, gelegen op ca. 1,8km ten noordwesten van het plangebied. Hier werden naast sporen uit de metaaltijden ook sporen van Romeinse bewoning teruggevonden. Bij opgravingen aan de Groendreef (CAI ID 40154⁷³) werden zo in 2008 paalsporen, kuilen, greppels en een gracht met een grote hoeveelheid vondstmateriaal, waaronder fragmenten van een *mortarium*, scherven *terra sigillata*, een wetsteen etc. aangetroffen. Binnen de paalsporen kon een huisplattegrond met uitstaande nokstaanders en een aantal zware palen in de zijwanden onderscheiden worden. De sporen dateren in de tweede helft van de 1ste eeuw tot de eerste helft van de 2de eeuw. Daarnaast werden twee parallelle afbuigende grachten die een hoek van 90° maakten en mogelijk als dubbel enclosure geïnterpreteerd kunnen worden aangesneden. Deze structuur dateert net als een rechthoekige, eenschepige gebouwplattegrond in de tweede helft van de 2de eeuw tot de eerste helft van de 3de eeuw. In de 20ste eeuw werden ook ter hoogte van CAI locaties 202562⁷⁴, 202563⁷⁵, 202564⁷⁶ en 202559⁷⁷ nederzettingssporen uit de Romeinse periode aangetroffen.

⁷¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Lostraat 73*.

⁷² Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveldlaan 11A*.

⁷³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Groendreef (AAL-LV-08)*.

⁷⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde*.

⁷⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde*.

⁷⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde*.

⁷⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde-oost*.

2.5.4. Middeleeuwen

Archeologische waarden uit de middeleeuwen bevinden zich verspreid rondom het plangebied in alle richtingen en op verschillende landschappelijke posities. Het gaat daarbij om gekende historische gebouwen, zoals kerken en sites met walgracht, maar ook om data verkregen door gravend archeologisch onderzoek.

Bij het eerder vermelde archeologisch onderzoek naar aanleiding van een verkaveling in de stationsbuurt (CAI ID 215174⁷⁸), gelegen op ca. 300m ten noorden van het plangebied, werd naast een cluster van sporen uit de metaaltijden eveneens een sporencluster uit de volle middeleeuwen gedocumenteerd. De cluster bestond uit verschillende paalkuilen, waarbinnen een gebouwplattegrond herkend kon worden, kuilen en greppels.

Op ca. 550m ten noordoosten van het plangebied wordt de zogenaamde Jacquemijnsstede (CAI ID 201278⁷⁹ en 976095⁸⁰) aangegeven. Deze site met walgracht gaat vermoedelijk terug tot in de (late) middeleeuwen en was in de 18de eeuw in het bezit van de Jezuïeten.

Ter hoogte van de Stationsstraat te Aalter (CAI ID 202569 en 976267), gelegen op ca. 700m ten zuiden van het plangebied, werden verschillende (laat-)middeleeuwse aardewerkfragmenten teruggevonden.

Tijdens opgravingen in 2009 aan de Manewaarde te Aalter (CAI ID 207243⁸¹), op ca. 780m ten noordwesten van het plangebied, werd een volmiddeleeuwse site, opgebouwd uit verschillende hoofd- en bijgebouwen, grachten, greppels en een mogelijk pakket nederzettingsafval teruggevonden. Het aangetroffen erf is op te delen in vier opeenvolgende bewoningsfasen, te dateren tussen de 10de en de 12de eeuw.

De Sint-Corneliuskerk van Aalter (CAI ID 201210⁸² en 976107⁸³) bevindt zich op ca. 800m ten zuiden van het plangebied. Vermoedelijk gaat de eerste kerk, gewijd aan Sint-Denijs, terug tot in de vroege middeleeuwen en werd ze opgericht door de Karolingische vorsten op hun domein 'Haleftra' voor de bewoners van de kouters op de heuvelrug rond Aalter. Van de oude kerk, die mogelijk teruggaat tot in de 9de eeuw zijn echter geen bouwhistorische of archeologische gegevens bekend. Bij het aanleggen van een nieuwe verwarmingsinstallatie in de huidige kerk werden echter wel restanten van de laatmiddeleeuwse (14de-15de eeuw) bevoering aangetroffen onder de huidige vloer. In de zuidelijke transeptarm werden daarnaast aanwijzingen voor een oudere, 13de-eeuwse kern geattesteerd. De huidige kerk dateert nog deels uit het begin van de 16de eeuw. Vernielingen tijdens de godsdiensttroebelen maakten dat het gebouw in de 17de eeuw gerestaureerd moest worden. Ook in de 18de en 20ste eeuw werden aanpassingen en herstellingen doorgevoerd.

⁷⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *verkaveling stationsomgeving*.

⁷⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtem-zuid*.

⁸⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Jacquemijnsstede*.

⁸¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Manewaarde*.

⁸² Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Veilige Haven*.

⁸³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Sint-Corneliuskerk*.

Op de parking ten zuiden van de kerk (CAI ID 971792⁸⁴) werd een Merovingische kuil, waarin onder andere import aardewerk werd aangetroffen teruggevonden. Verder ten zuiden zouden in de 20ste eeuw eveneens nederzettingssporen uit de vroege middeleeuwen aangetroffen zijn (CAI ID 202568⁸⁵) en ook bij de uitbreiding van het woonzorgcentrum in 2012 (CAI ID 159815⁸⁶) werden sporen uit de middeleeuwen geattesteerd. Het gaat onder meer om een vroegmiddeleeuwse greppel, een mogelijke huisplattegrond (woonstalhuis?) uit de volle middeleeuwen en een waterput die op basis van dendrochronologische datering in de late middeleeuwen, ca. 1207 ± 6 n.C., gedateerd werd en om enkele greppels en kuilen die ruim in de middeleeuwen gedateerd werden. Pollenanalyse wijst uit dat het landschap rond de site in de volle middeleeuwen een open karakter vertoonde, met akkers, struwelen en heidevelden.

Het zogenaamde Goed te Weibroek (CAI ID 201277⁸⁷ en 976089⁸⁸) is gelegen op ca. 850m ten noordoosten van het plangebied. De (laat-)middeleeuwse site met walgracht was in oorsprong een dubbel omwalde motte waarvan de grootste, rechthoekige gracht verdwenen is. Het boerenhuis is tot op heden omgracht. De oudste gekende bewoner van de site dateert uit 1375.

Het Houtemgoed (CAI ID 201282⁸⁹ en 976096⁹⁰) ten noorden van het Goed te Weibroek en ten oosten van de Jacquemijnsstede en betreft eveneens een (laat-)middeleeuwse site met walgracht. De walgracht is tot op heden deels bewaard gebleven.

Ook op ca. 1km ten noorden van het plangebied wordt een vermoedelijk laatmiddeleeuwse site met walgracht, het zogenaamde Goed ter Venne (CAI ID 201289⁹¹ en 976087⁹²) gekarteerd. De voormalige hoeve, die minstens teruggaat tot in de 16de eeuw, maar vermoedelijk ouder is, wordt op heden ingesloten door een industrieterrein en een villaverkaveling.

Meteen ten noorden van het Goed ter Venne werden aan de Nijverheidslaan (sporen uit de middeleeuwen aangetroffen. Zo werd ter hoogte van CAI locatie 201290⁹³ een gebouwplattegrond uit de middeleeuwen aangetroffen en werd op CAI locatie 202566⁹⁴ een middeleeuwse gracht aangesneden. Archeologische opgravingen op de site (CAI ID 971793⁹⁵) brachten naast sporen uit de ijzertijd aardewerk uit de Merovingische periode, aangetroffen in een paalspoor, alsook een tweetal vroeg- of volmiddeleeuwse grachten aan het licht.

⁸⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Aalter Parking*.

⁸⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Veilige Haven*.

⁸⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Lostraat I*.

⁸⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Weibroek Hoeve*.

⁸⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Goed te Weibroek*.

⁸⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtemgoed Hoeve*.

⁹⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtemgoed Hoeve*.

⁹¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Hoeve Ter Venne*.

⁹² Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Goed ter Venne*.

⁹³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *(Nijverheidslaan)*.

⁹⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *(Nijverheidslaan)*.

⁹⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Air Liquide werf*.

Ter hoogte van de huidige Brugstraat, nabij het kruispunt met de Boterpotstraat, was in de middeleeuwen een site met walgracht, genaamd het Hof ter Walle (CAI ID 201409⁹⁶) aanwezig. De walgrachtsite moest echter plaatsmaken voor de heraanleg en verbreding van de Brugstraat.

Bij opgravingen aan de Lostraat 73 (CAI ID 156296⁹⁷), op ca. 1,3km ten zuiden van het plangebied, werd naast een sporencluster uit de Romeinse periode een volmiddeleeuwse waterput geregistreerd. Gezien de structuur enkele volledige potten bevatte, kan verondersteld worden dat er in de directe omgeving van de vindplaats een volmiddeleeuwse bewoningssite aanwezig is.

Het zogenaamde Goed ten Bosschen (CAI ID 201291⁹⁸ en 976094⁹⁹) bevindt zich op ca. 1,5km ten noordoosten van het plangebied. Het goed klimt ten minste op tot de 15de eeuw maar is vermoedelijk ouder in oorsprong. In 1960 werd ongeveer de helft van de oorspronkelijke walgracht gedempt.

Het Kasteel van Aalter of het Kasteel Loveld (CAI ID 201262¹⁰⁰) is gelegen op ca. 1,5km ten zuidoosten van het plangebied en kent vermoedelijk een middeleeuwse oorsprong. Het huidige kasteel werd in 1912 gebouwd.

Het Biesemhof (CAI ID 201407¹⁰¹ en 976100¹⁰²), een laatmiddeleeuwse site met walgracht, situeert zich op ca. 1,6km ten zuidwesten van het plangebied, op de grens van het vroegere Buskampveld. De hoeve werd in 1684 platgebrand door de Franse legers en nadien heropgebouwd.

Ook aan de Langevoorde, gelegen op ca. 1,7km ten noordwesten van het plangebied werden reeds sporen uit de middeleeuwen gedocumenteerd. Zo zouden op de site Langevoorde-oost (CAI ID 202561¹⁰³) nederzettingssporen, waaronder gebouwplattegronden uit de middeleeuwen gedocumenteerd zijn. Daarnaast werden bij archeologische opgravingen in 2001 CAI ID 976268¹⁰⁴) bewoningssporen en een netwerk van grachten en greppels, waaronder een enclosure-achtig grachtencomplex van de boerderij naar een soort poel, aangetroffen. Verder werden nog een perceelsgracht en een gracht die werd doorsneden door een kuil in de beekdepressie teruggevonden. Algemeen konden de sporen in de 12de eeuw gedateerd worden. Een gebouwplattegrond dateert mogelijk uit het einde van de 10de of het begin van de 11de eeuw. De hoeve verdween in elk geval in de 13de eeuw, gezien ze in deze periode doorsneden wordt door een gracht.

⁹⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Hof Ter Walle*.

⁹⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Lostraat 73*.

⁹⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Hoeve Bossengoed*.

⁹⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Goed ten Bosschen*.

¹⁰⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Kasteel Loveld*; Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Kasteel Loveld met park*.

¹⁰¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem*.

¹⁰² Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesemhof*.

¹⁰³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde-oost*.

¹⁰⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde*.

Op ca. 1,9km ten zuidwesten van het plangebied wordt verder een middeleeuwse site met walgracht (CAI ID 201205¹⁰⁵) aangegeven en op ca. 2km ten noordoosten zou een middeleeuwse motteheuvel (CAI ID 201298¹⁰⁶) aanwezig zijn.

2.5.5. Nieuwe tijd

Uit de nieuwe tijd dateren in de omgeving van het plangebied enkele historisch gekende sites.

Aan de Weibroekdreef, op ca. 350m ten zuiden van het plangebied, wordt zo een (graan-)maalderij uit de nieuwe tijd (CAI ID 201331¹⁰⁷) aangeduid.

Op ca. 800m ten noordwesten van het plangebied bevond zich in de 17de eeuw het zogenaamde Goed te Piethoek (CAI ID 976098¹⁰⁸). De op heden verdwenen hoeve is gekend sinds 1630 maar kent mogelijk een oudere oorsprong. Ook op ca. 1,2 ten westen van het plangebied wordt een hoeve uit de nieuwe tijd (CAI ID 201380¹⁰⁹ en 201383¹¹⁰) aangegeven. Verder is ook op ca. 1,4km ten oosten van het plangebied een 16de-eeuwse site met walgracht (CAI ID 976101¹¹¹) aanwezig. Tot slot situeert zich ook op ca. 1,8km ten noordwesten van het plangebied een site met walgracht uit de nieuwe tijd, het zogenaamde Goed of Kasteel Nobelstede (CAI ID 201165¹¹² en 976282¹¹³). De oorspronkelijke hoeve werd gebouwd in ca. 1630 en in de 18de eeuw omgevormd tot luthof. In de 20ste eeuw werd een nieuw kasteeltje gebouwd op de site.

2.5.6. Onbepaalde datering

Op ca. 1,5km ten noordoosten van het plangebied wordt een antropogeen reliëfverschil aangeduid (CAI ID 972988¹¹⁴) op basis van luchtfotografische waarnemingen. Het gaat om een circulaire structuur, gevormd door een perceelsbegrenzing en een weg met een diameter van ca. 300m. Mogelijk gaat het om een site met walgracht.

Ook ter hoogte van CAI locatie 972989¹¹⁵ werd een circulaire structuur, gevormd door een perceelsbegrenzing, van ca. 175m opgemerkt via luchtfotografie.

¹⁰⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *(Sterrewijk)*.

¹⁰⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Oostmolen-zuid*.

¹⁰⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Uitkijktoren*.

¹⁰⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Goed te Piethoek*.

¹⁰⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Stratem-oost*.

¹¹⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Stratem-oost*.

¹¹¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *De Wallekens – Rattenkasteel – Stalinsgoed*.

¹¹² Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Kasteel Nobelstede*.

¹¹³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Goed Nobelstede*.

¹¹⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Aalter II*.

¹¹⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Aalter III*.

3. Synthese

3.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Op basis van het bureauonderzoek kan volgend verwachtingspatroon vooropgesteld worden:

- Het plangebied bevindt zich op ca. 800m ten noorden van het centrum van Aalter. De oudste berouwbare kaart waarop het plangebied is afgebeeld is de Ferrariskaart uit ca. 1777. Op deze kaart wordt het plangebied weergegeven in een agrarisch gehucht genaamd 'Audenmeulen'. Het terrein zelf is in gebruik als landbouwgrond ten oosten van enkele bebouwde percelen langsheen de voorloper van de huidige Stationsstraat. De omgeving kent in deze periode nog een zeer landelijk karakter met landbouw- en bosgronden. Op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) wordt voor het eerst de spoorweg van Brugge naar Gent aangegeven. Ook neemt in deze periode de bebouwing toe langsheen de Stationsstraat. Het plangebied blijft echter gelegen in een agrarisch gebied gevat tussen deze straat in het westen, de spoorweg in het noorden en de voorlopers van de huidige Molenstraat in het oosten en de Weibroekdreef in het zuiden. De kaarten van Popp (ca. 1842-1879), Vandermaelen (ca. 1846-1854) en de topografische kaart van 1862 tonen een gelijkaardige situatie. Op de topografische kaart van 1882 is voor het eerst een weg, die overeenkomt met de huidige Gouvernementstraat, te onderscheiden ten noorden van het plangebied. Meteen ten westen van het plangebied wordt een klein bouwvolume aangegeven. Op de topografische kaart van 1910 wordt daarnaast eveneens een gebouw aangegeven meteen ten noorden van het terrein, dat mogelijk binnen de grenzen van het plangebied valt en overeenkomt met de voorloper van een van de bestaande gebouwen. De topografische kaart van 1967 geeft duidelijk een gebouw aan binnen het plangebied langsheen de Gouvernementstraat. De luchtfoto's vanaf 1971 lijken min of meer de huidige situatie, waarbij in het noordelijke deel van het terrein verschillende gebouwen aanwezig zijn, weer te geven. Het zuidelijke gedeelte bleef echter tot op heden onbebouwd. Afgaande op de cartografische bronnen bleef het plangebied onbebouwd tot (vermoedelijk) het begin van de 20ste eeuw. De bebouwing breidt zich in de loop van de 20ste en 21ste eeuw ietwat verder uit in het noordelijke terreindeel. In deze zone kan dan ook mogelijk enige bodemverstoring verwacht worden. Op basis van de bureaustudie alleen kan de precieze omvang en diepte van deze eventuele verstoring echter niet met zekerheid worden bepaald. In het zuidelijke deel van het plangebied, dat de laatste eeuwen onbebouwd is gebleven, lijken geen grootschalige bodemverstoringen plaatsgevonden te hebben.

- Aalter ontwikkelde zich op een noordoost-zuidwest georiënteerde rug met maximale hoogte van ca. +23,5m TAW die een uitloper vormt van een grotere noordwest-zuidoost georiënteerde rug. Het plangebied situeert zich op de noordelijke flank van deze heuvelrug en kent algemeen een licht stijgend verloop van noord (ca. +17,5m TAW) naar zuid (ca. +17,8m TAW). Het kanaal Gent-Oostende bevindt zich op ca. 2km ten noorden van het plangebied. Hoewel Aalter doorsneden wordt door meerdere beken die voornamelijk noordwaarts afwateren naar het kanaal, zijn er in de directe omgeving van het plangebied geen waterlopen aanwezig die een invloed kunnen hebben gehad op het plangebied. De dichtstbijzijnde waterloop betreft de Kouterloop, gelegen op ca. 550m ten noorden van het terrein. Bodemkundig kunnen bebouwde zones en matig droge zandbodems zonder profielontwikkeling waarbij klei of zand voorkomt op geringe diepte verwacht worden.

- Aalter kent een rijk archeologisch verleden. In de directe omgeving rond het plangebied zijn reeds belangrijke vindplaatsen uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen gekend. Zo zijn op de top en voornamelijk de zuidflank van de heuvelrug waarop Aalter zich ontwikkelde verschillende sites uit de Romeinse periode gekend. Ten zuidoosten bevindt zich op een kleine uitloper van de heuvelrug, gevormd door een tertiaire getuigenheuvel te midden van een relatief vlak zandlandschap, het Romeinse *castellum* van Aalter Loveld, dat in 2017 als archeologische site werd beschermd. Rondom deze site werden ook reeds verschillende bewoningssites uit de Romeinse periode geattesteerd. Daarnaast werden ook op de noordflank van de zandrug reeds enkele sites uit diverse archeologische periodes aangetroffen. De archeologische waarden geven aan dat de omgeving van het plangebied reeds werd bezocht en bewoond door de mens vanaf de steentijden. Vanwege de gunstige landschappelijke ligging was Aalter door de eeuwen heen een sterk geprefereerde locatie voor menselijke aanwezigheid.

3.2. Afweging verder vooronderzoek

In eerste instantie zullen de bestaande gebouwen, verhardingen en aanplantingen verwijderd worden. Hierbij blijft echter een deel van de bestaande bebouwing (ca. 125m²) in het westelijke deel van het plangebied behouden. De bestaande bebouwing zal op deze locatie worden ingericht als drie afzonderlijke bergplaatsen (berging 1, 2 en 3). Vervolgens wordt het terrein verkaveld in 6 loten, waarvan 5 bouwloten en 1 gemeenschappelijk lot. Loten 1, 2 en 3 situeren zich in het noordelijke deel van het terrein en sluiten aan op de bestaande Gouvernementstraat. De toekomstige woningen, waarvan een halfopen en twee gesloten bebouwingen, worden gebouwd langsheen deze bestaande weg. Achterliggend wordt een tuinzone voorzien. Daarnaast worden bij lot 1 eveneens twee parkeerstroken voorzien in de zijtuin, aansluitend bij de Gouvernementstraat. Verder worden ook in het zuidelijke gedeelte van het terrein twee bouwloten (lot 4 en 5) voor open bebouwing aangelegd, omgeven door tuinzones. Deze loten worden toegankelijk gemaakt via een nieuw aan te leggen weg die in verbinding staat met de Gouvernementstraat, ten oosten van lot 1. Centraal in het plangebied worden langsheen deze weg nog vier parkeerplaatsen voorzien, aansluitend bij de bergingen. Rondom de weg wordt een gemeenschappelijke groenzone aangeplant. Samenvattend kan gesteld worden dat er binnen de grenzen van het plangebied aanzienlijke bodemingrepen zullen plaatshebben: het verwijderen van de huidige bebouwing, verhardingen en aanplantingen, het bouwrijp maken van het terrein, de aanleg van nutsleidingen- en voorzieningen, de aanleg van de interne weg, de uitgraving van de funderingen, het optrekken van de nieuwe woningen, de aanleg van tuin- en groenzones etc. Ook het werfverkeer zal een invloed uitoefenen op de bodem.

Het plangebied kent vanwege zijn gunstige landschappelijke ligging en gezien het archeologisch kader een verhoogde archeologische verwachting voor zowel steentijd artefactensites als voor sites met grondsporen, voornamelijk uit de metaaltijden en Romeinse periode. Ook sites met grondsporen uit andere archeologische periodes zijn niet uit te sluiten. Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet aangetoond worden. De geplande werken zullen een negatieve impact hebben op eventueel aanwezig archeologisch erfgoed. Een verder vooronderzoek kan relevante kennisvermeerdering genereren voor de algemene ontwikkelingsgeschiedenis van de omgeving, waarvan het archeologisch belang reeds werd

aangetoond. Er dient dus verder vooronderzoek plaats te vinden, in uitgesteld traject, na de sloop van de huidige bebouwing.

Bij de afweging voor een verder vooronderzoek worden alle gegevens van de bureaustudie geëvalueerd om zodoende een uitspraak te kunnen doen. In eerste instantie wordt gekeken naar de methodes met geen of het minste impact in de bodem. Deze onderzoeken vallen onder de noemer 'verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem' (landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering/metaaldetectie). Indien uit deze onderzoeken de afwezigheid van een archeologische site niet gestaafd kan worden, dient men verder over te gaan tot een 'vooronderzoek met ingreep in de bodem' (verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten). In het geval een archeologische site aanwezig is, dient men eerst te proberen deze *in situ* te behouden. Indien dit niet mogelijk is, is een verdere opgraving noodzakelijk.

3.3. Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

- Landschappelijk bodemonderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door middel van boringen of profielputten. Met deze methode kan met een minimale impact in de bodem toch heel wat informatie verkregen worden. De methode wordt binnen de archeologie vooral aangewend om het bodemkundig potentieel na te gaan voor de aanwezigheid van goed bewaarde steentijdsites.

In dit geval is het noodzakelijk een landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren. Het plangebied is immers gelegen op een landschappelijk interessante positie, op de noordelijke helling van de heuvelrug waarop Aalter zich ontwikkelde, waardoor een verhoogd potentieel op het aantreffen van steentijd artefactensites geldt. Tijdens het landschappelijk booronderzoek kan nagegaan worden of er binnen de grenzen van het plangebied afgedekte niveaus aanwezig zijn die een dergelijke site kunnen herbergen. Daarnaast zal het onderzoek meer inzicht bieden in de precieze bodemopbouw van het plangebied en de eventuele verstoringsgraad, al dan niet gelinkt aan de huidige bebouwing.

- Geofysisch onderzoek

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Ook kent deze methode haar nut bij het opsporen van explosieven. Onder dit type onderzoek vallen verschillende opsporingstechnieken: magnetometrie, weerstandsmetingen, grondradar enz.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet zinvol om uit te voeren en kan dus buiten beschouwing genomen worden.

- Veldkartering en metaaldetectie

Bij een veldkartering of oppervlakteprospectie wordt een visuele inspectie gedaan van het terreinoppervlak voor de aanwezigheid van archeologisch vondstmateriaal, zoals aardewerk of

silexartefacten. Metaaldetectie betreft het opsporen van metalen voorwerpen door middel van een metaaldetector. De top laag, ca. 20cm diep, wordt hierbij afgezocht door middel van parallelle looplijnen met of zonder een bepaalde tussenafstand.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet zinvol om uit te voeren en kan dus buiten beschouwing genomen worden. Wel dient tijdens het proefsleuvenonderzoek (zie verder) een metaaldetector ingezet worden ter controle van de aangelegde sleuven en de grondhopen.

3.4. Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem

- Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek

Een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel om archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Via de boringen kunnen begraven niveaus teruggevonden worden waarin zich bv. *in situ* steentijdartefacten kunnen bevinden. De boringen worden volgens een bepaald grid met optimale spreiding opgesteld.

In dit geval is deze onderzoeksmethode mogelijk van toepassing indien uit het landschappelijk bodemonderzoek blijkt dat er zich binnen het plangebied relevante niveaus voor de *in situ* bewaring van steentijd artefactensites bevinden. De strategie en methodiek voor het verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek is bijgevolg afhankelijk van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek.

- Proefputten in functie van steentijd artefactensites

Het doel van proefputten in functie van steentijd artefactensites is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

In dit geval is deze onderzoeksmethode mogelijk van toepassing indien uit het landschappelijk en archeologisch booronderzoek blijkt dat er zich binnen het plangebied relevante niveaus voor de *in situ* bewaring van steentijd artefactensites bevinden. De strategie en methodiek voor het proefputtenonderzoek is bijgevolg afhankelijk van de resultaten van het landschappelijk en archeologisch booronderzoek.

- Proefsleuven en proefputten

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen.

Gezien de aard van de site, de geplande werken en het archeologisch verwachtingspatroon is een verder vooronderzoek in de vorm van proefsleuven noodzakelijk om archeologische sites met grondsporen op te sporen. Deze proefsleuven dienen aangelegd te worden na de uitvoer van het

landschappelijk booronderzoek (en na een eventueel archeologisch booronderzoek en/of steentijd proefputtenonderzoek). Het sleuvenplan, de richtlijnen en onderzoeksvragen worden voorgesteld in het programma van maatregelen.

3.5. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Het plangebied bevindt zich op ca. 800m ten noorden van het centrum van Aalter. De oudste berouwbaare kaart waarop het plangebied is afgebeeld is de Ferrariskaart uit ca. 1777. Op deze kaart wordt het plangebied weergegeven in een agrarisch gehucht genaamd 'Audenmeulen'. Het terrein zelf is in gebruik als landbouwgrond ten oosten van enkele bebouwde percelen langsheen de voorloper van de huidige Stationsstraat. De omgeving kent in deze periode nog een zeer landelijk karakter met landbouw- en bosgronden. Op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) wordt voor het eerst de spoorweg van Brugge naar Gent aangegeven. Ook neemt in deze periode de bebouwing toe langsheen de Stationsstraat. Het plangebied blijft echter gelegen in een agrarisch gebied gevat tussen deze straat in het westen, de spoorweg in het noorden en de voorlopers van de huidige Molenstraat in het oosten en de Weibroekdreef in het zuiden. De kaarten van Popp (ca. 1842-1879), Vandermaelen (ca. 1846-1854) en de topografische kaart van 1862 tonen een gelijkaardige situatie. Op de topografische kaart van 1882 is voor het eerst een weg, die overeenkomt met de huidige Gouvernementstraat, te onderscheiden ten noorden van het plangebied. Meteen ten westen van het plangebied wordt een klein bouwvolume aangegeven. Op de topografische kaart van 1910 wordt daarnaast eveneens een gebouw aangegeven meteen ten noorden van het terrein, dat mogelijk binnen de grenzen van het plangebied valt en overeenkomt met de voorloper van een van de bestaande gebouwen. De topografische kaart van 1967 geeft duidelijk een gebouw aan binnen het plangebied langsheen de Gouvernementstraat. De luchtfoto's vanaf 1971 lijken min of meer de huidige situatie, waarbij in het noordelijke deel van het terrein verschillende gebouwen aanwezig zijn, weer te geven. Het zuidelijke gedeelte bleef echter tot op heden onbebouwd.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Afgaande op de cartografische bronnen bleef het plangebied onbebouwd tot (vermoedelijk) het begin van de 20ste eeuw. De bebouwing breidt zich in de loop van de 20ste en 21ste eeuw ietwat verder uit in het noordelijke terreindeel. In deze zone kan dan ook mogelijk enige bodemverstoring verwacht worden. Op basis van de bureaustudie alleen kan de precieze omvang en diepte van deze eventuele verstoring echter niet met zekerheid worden bepaald. In het zuidelijke deel van het plangebied, dat de laatste eeuwen onbebouwd is gebleven, lijken geen grootschalige bodemverstoringende activiteiten plaatsgevonden te hebben.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Deze vraag kan op basis van het bureauonderzoek alleen niet beantwoord worden.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

In eerste instantie zullen de bestaande gebouwen, verhardingen en aanplantingen verwijderd worden. Hierbij blijft echter een deel van de bestaande bebouwing (ca. 125m²) in het westelijke deel van het plangebied behouden. De bestaande bebouwing zal op deze locatie worden ingericht als drie afzonderlijke bergplaatsen (berging 1, 2 en 3). Vervolgens wordt het terrein verkaveld in 6 loten, waarvan 5 bouwloten en 1 gemeenschappelijk lot. Loten 1, 2 en 3 situeren zich in het noordelijke deel van het terrein en sluiten aan op de bestaande Gouvernementstraat. De toekomstige woningen, waarvan een halfopen en twee gesloten bebouwingen, worden gebouwd langsheen deze bestaande weg. Achterliggend wordt een tuinzone voorzien. Daarnaast worden bij lot 1 eveneens twee parkeerstroken voorzien in de zijtuin, aansluitend bij de Gouvernementstraat. Verder worden ook in het zuidelijke gedeelte van het terrein twee bouwloten (lot 4 en 5) voor open bebouwing aangelegd, omgeven door tuinzones. Deze loten worden toegankelijk gemaakt via een nieuw aan te leggen weg die in verbinding staat met de Gouvernementstraat, ten oosten van lot 1. Centraal in het plangebied worden langsheen deze weg nog vier parkeerplaatsen voorzien, aansluitend bij de bergingen. Rondom de weg wordt een gemeenschappelijke groenzone aangeplant. Samenvattend kan gesteld worden dat er binnen de grenzen van het plangebied aanzienlijke bodemingrepen zullen plaatshebben: het verwijderen van de huidige bebouwing, verhardingen en aanplantingen, het bouwrijp maken van het terrein, de aanleg van nutsleidingen- en voorzieningen, de aanleg van de interne weg, de uitgraving van de funderingen, het optrekken van de nieuwe woningen, de aanleg van tuin- en groenzones etc. Ook het werfverkeer zal een invloed uitoefenen op de bodem.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

De aan- of afwezigheid van een archeologische site kan niet met 100% zekerheid vastgesteld worden op basis van het bureauonderzoek. De kans op het aantreffen van een archeologische site is echter niet onbestaande.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

In eerste instantie dient een landschappelijk booronderzoek te gebeuren waarbij verspreid over het terrein een aantal boringen worden uitgevoerd. Indien blijkt dat bij dit onderzoek archeologische niveaus met potentieel voor steenijsites bewaard zijn op een deel van of over het volledige terrein, dient een verder verkennend archeologisch booronderzoek te gebeuren. Deze onderzoeksvorm valt onder een vooronderzoek met ingreep in de bodem en bestaat uit een boorpuntenraster, waarbij de parallelle raaien 10m uit elkaar staan en de boorpunten op de boorraai 12m uit elkaar liggen. De keuze van het boorgrid is gebaseerd op de resultaten van het landschappelijk booronderzoek. Het opgeboorde residu dient uitgezeefd te worden en vervolgens gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van silexartefacten en andere archeologische indicatoren. Op de locatie waar er *in situ* silexartefacten vastgesteld worden, dient ofwel een verder vooronderzoek gericht op steentijd te gebeuren om de site beter te kunnen afbakenen (door middel van een waarderend archeologisch booronderzoek en/of een proefputtenonderzoek in functie van steentijd artefactensites), ofwel kan meteen overgegaan worden naar een opgraving, indien er voldoende gegevens voorhanden zijn voor het opmaken van een programma van maatregelen hiervoor.

De tweede fase bestaat uit een proefsleuvenonderzoek. Deze fase kan volgen na het landschappelijk booronderzoek, indien de resultaten hiervan negatief zijn (= geen potentieel voor steentijd). Indien er bij de landschappelijke boringen wordt vastgesteld dat het archeologisch niveau verstoord is in bepaalde delen van het plangebied, dan kan de zone waar proefsleuven aangelegd dienen te worden, beperkt worden. Het sleuvenonderzoek bestaat uit het aanleggen van parallelle proefsleuven en heeft als primair doel om het archeologisch potentieel voor sites met grondsporen in kaart te brengen: Zijn er archeologische sporen aanwezig? Behoren deze tot één of meerdere periodes? Daarnaast is het ook belangrijk om de verstoringsgraad in kaart te brengen: Zijn de sporen goed bewaard? Kunnen er verstoringszones afgebakend worden? Afsluitend is het belangrijk om alle gegevens samen te beschouwen om zodoende een uitspraak te kunnen doen over het potentieel van het terrein. Hierbij wordt afgewogen of verder onderzoek in de vorm van een opgraving nodig is over een deel van of over het volledige plangebied, of kan er overgegaan worden tot een vrijgave van het terrein bij de afwezigheid van archeologische sporen. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden behandeld in het programma van maatregelen.

4. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden aan de Gouvernementstraat 20 te Aalter (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen meer dan 3000m² bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het volledige plangebied is ca. 3.340m² groot, heeft een T-vorm en sluit in het noorden aan op de Gouvernementstraat, ter hoogte van huisnummer 20. Het omvat het woonhuis met huisnummer 20 en een garage en enkele grotere bijgebouwen ten westen ervan. Rondom de gebouwen zijn verharde zones aanwezig. Achter de bebouwing bevindt zich een tuinzone, waarop verder naar het zuiden een onbebouwd perceel aansluit. De directe omgeving van het plangebied wordt gedomineerd door woonwijken en bedrijfsgebouwen. Ten zuiden van het plangebied bevinden zich de terreinen van een scholencomplex. De spoorweg Brussel-Oostende en het station van Aalter situeren zich op ca. 100 à 150m ten noorden van het terrein. Ten noordoosten van de spoorlijn zijn nog enkele landbouwgronden aanwezig.

Het plangebied bevindt zich op ca. 800m ten noorden van het centrum van Aalter. De oudste berouwbare kaart waarop het plangebied is afgebeeld is de Ferrariskaart uit ca. 1777. Op deze kaart wordt het plangebied weergegeven in een agrarisch gehucht genaamd 'Audenmeulen'. Het terrein zelf is in gebruik als landbouwgrond ten oosten van enkele bebouwde percelen langsheen de voorloper van de huidige Stationsstraat. De omgeving kent in deze periode nog een zeer landelijk karakter met landbouw- en bosgronden. Op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) wordt voor het eerst de spoorweg van Brugge naar Gent aangegeven. Ook neemt in deze periode de bebouwing toe langsheen de Stationsstraat. Het plangebied blijft echter gelegen in een agrarisch gebied gevat tussen deze straat in het westen, de spoorweg in het noorden en de voorlopers van de huidige Molenstraat in het oosten en de Weibroekdreef in het zuiden. De kaarten van Popp (ca. 1842-1879), Vandermaelen (ca. 1846-1854) en de topografische kaart van 1862 tonen een gelijkaardige situatie. Op de topografische kaart van 1882 is voor het eerst een weg, die overeenkomt met de huidige Gouvernementstraat, te onderscheiden ten noorden van het plangebied. Meteen ten westen van het plangebied wordt een klein bouwvolume aangegeven. Op de topografische kaart van 1910 wordt daarnaast eveneens een gebouw aangegeven meteen ten noorden van het terrein, dat mogelijk binnen de grenzen van het plangebied valt en overeenkomt met de voorloper van een van de bestaande gebouwen. De topografische kaart van 1967 geeft duidelijk een gebouw aan binnen het plangebied langsheen de Gouvernementstraat. De luchtfoto's vanaf 1971 lijken min of meer de huidige situatie, waarbij in het noordelijke deel van het terrein verschillende gebouwen aanwezig zijn, weer te geven. Het zuidelijke gedeelte bleef echter tot op heden onbebouwd. Afgaande op de cartografische bronnen bleef het plangebied onbebouwd tot (vermoedelijk) het begin van de 20ste eeuw. De bebouwing breidt zich in de loop van de 20ste en 21ste eeuw ietwat verder uit in het noordelijke terreindeel. In deze zone kan dan ook mogelijk enige bodemverstoring verwacht worden. Op basis van de bureaustudie alleen kan de precieze omvang en diepte van deze eventuele verstoring echter niet met zekerheid worden

bepaald. In het zuidelijke deel van het plangebied, dat de laatste eeuwen onbebouwd is gebleven, lijken geen grootschalige bodemversturende activiteiten plaatsgevonden te hebben.

Aalter ontwikkelde zich op een noordoost-zuidwest georiënteerde rug met maximale hoogte van ca. +23,5m TAW die een uitloper vormt van een grotere noordwest-zuidoost georiënteerde rug. Het plangebied situeert zich op de noordelijke flank van deze heuvelrug en kent algemeen een licht stijgend verloop van noord (ca. +17,5m TAW) naar zuid (ca. +17,8m TAW). Het kanaal Gent-Oostende bevindt zich op ca. 2km ten noorden van het plangebied. Hoewel Aalter doorsneden wordt door meerdere beken die voornamelijk noordwaarts afwateren naar het kanaal, zijn er in de directe omgeving van het plangebied geen waterlopen aanwezig die een invloed kunnen hebben gehad op het plangebied. De dichtstbijzijnde waterloop betreft de Kouterloop, gelegen op ca. 550m ten noorden van het terrein. Bodemkundig kunnen bebouwde zones en matig droge zandbodems zonder profielontwikkeling waarbij klei of zand voorkomt op geringe diepte verwacht worden.

Aalter kent een rijk archeologisch verleden. In de directe omgeving rond het plangebied zijn reeds belangrijke vindplaatsen uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen gekend. Zo zijn op de top en voornamelijk de zuidflank van de heuvelrug waarop Aalter zich ontwikkelde verschillende sites uit de Romeinse periode gekend. Ten zuidoosten bevindt zich op een kleine uitloper van de heuvelrug, gevormd door een tertiaire getuigenheuvel te midden van een relatief vlak zandlandschap, het Romeinse *castellum* van Aalter Loveld, dat in 2017 als archeologische site werd beschermd. Rondom deze site werden ook reeds verschillende bewoningssites uit de Romeinse periode geattesteerd. Daarnaast werden ook op de noordflank van de zandrug reeds enkele sites uit diverse archeologische periodes aangetroffen. De archeologische waarden geven aan dat de omgeving van het plangebied reeds werd bezocht en bewoond door de mens vanaf de steentijden. Vanwege de gunstige landschappelijke ligging was Aalter door de eeuwen heen een sterk geprefereerde locatie voor menselijke aanwezigheid.

In eerste instantie zullen de bestaande gebouwen, verhardingen en aanplantingen verwijderd worden. Hierbij blijft echter een deel van de bestaande bebouwing (ca. 125m²) in het westelijke deel van het plangebied behouden. De bestaande bebouwing zal op deze locatie worden ingericht als drie afzonderlijke bergplaatsen (berging 1, 2 en 3). Vervolgens wordt het terrein verkaveld in 6 loten, waarvan 5 bouwloten en 1 gemeenschappelijk lot. Loten 1, 2 en 3 situeren zich in het noordelijke deel van het terrein en sluiten aan op de bestaande Gouvernementstraat. De toekomstige woningen, waarvan een halfopen en twee gesloten bebouwingen, worden gebouwd langsheen deze bestaande weg. Achterliggend wordt een tuinzone voorzien. Daarnaast worden bij lot 1 eveneens twee parkeerstroken voorzien in de zijtuin, aansluitend bij de Gouvernementstraat. Verder worden ook in het zuidelijke gedeelte van het terrein twee bouwloten (lot 4 en 5) voor open bebouwing aangelegd, omgeven door tuinzones. Deze loten worden toegankelijk gemaakt via een nieuw aan te leggen weg die in verbinding staat met de Gouvernementstraat, ten oosten van lot 1. Centraal in het plangebied worden langsheen deze weg nog vier parkeerplaatsen voorzien, aansluitend bij de bergingen. Rondom de weg wordt een gemeenschappelijke groenzone aangeplant. Samenvattend kan gesteld worden dat er binnen de grenzen van het plangebied aanzienlijke bodemingrepen zullen plaatshebben: het verwijderen van de huidige bebouwing, verhardingen en aanplantingen, het bouwrijp maken van het terrein, de aanleg van nutsleidingen- en voorzieningen, de aanleg van de interne weg, de uitgraving van de funderingen, het optrekken van de nieuwe woningen, de aanleg van tuin- en groenzones etc. Ook het werfverkeer zal een invloed uitoefenen op de bodem.

Het plangebied kent vanwege zijn gunstige landschappelijke ligging en gezien het archeologisch kader een verhoogde archeologische verwachting voor zowel steentijd artefactensites als voor sites met grondsporen, voornamelijk uit de metaaltijden en Romeinse periode. Ook sites met grondsporen uit andere archeologische periodes zijn niet uit te sluiten. Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet aangetoond worden. De geplande werken zullen een negatieve impact hebben op eventueel aanwezig archeologisch erfgoed. Een verder vooronderzoek kan relevante kennisvermeerdering genereren voor de algemene ontwikkelingsgeschiedenis van de omgeving, waarvan het archeologisch belang reeds werd aangetoond. Er dient dus verder vooronderzoek plaats te vinden, in uitgesteld traject, na de sloop van de huidige bebouwing.

Het verder vooronderzoek bestaat uit een landschappelijk bodemonderzoek, eventueel gevolgd door een verkennend en waarderend archeologisch proefsleuvenonderzoek en/of een proefputtenonderzoek in functie van steentijd artefactensites, en uit een proefsleuvenonderzoek. De modaliteiten van dit verder vooronderzoek worden behandeld in het programma van maatregelen.

5. Bibliografie

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, (*Nijverheidslaan*), geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/202577>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, (*Nijverheidslaan*), geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201290>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, (*Nijverheidslaan*), geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/202566>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, (*Sterrewijk*), geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201205>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, (*Sterrewijk*), geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201351>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, (*Sterrewijk*), geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201350>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Aalter "Stratem"*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/971790>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Aalter II*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/972988>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Aalter III*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/972989>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Aalter Parking*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/971792>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Aalter*, geraadpleegd op 5 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/14191>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Aalter-Kerkhof*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/983>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Air Liquide werf*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/971793>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem Circulaire structuur 013*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/153187>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem Circulaire structuur 012*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/153186>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem Circulaire structuur 950*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/202561>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/200013>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201254>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201407>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/200950>.

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesem*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/200012>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Biesemhof*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976100>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *De Wallekens – Rattenkasteel - Stalinsgoed*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976101>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Drogenbroodstraat (Aal-Drb-VO09)*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/150623>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Ekenakker 19*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976266>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Ekenakker 2*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/971114>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Goed Nobelstede*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976282>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Goed te Piethoek*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976098>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Goed te Weibroek*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976089>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Goed ten Bosschen*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976094>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Goed ter Venne*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976087>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Groendreef (AAL-LV-08)*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/40154>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Hoeve Bossengoed*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/200714>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Hoeve Bossengoed*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201291>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Hoeve Ter Venne*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201289>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Hof Ter Walle*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201409>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtem (Ter Weibroek)*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201393>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtem (Ter Weibroek)*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201396>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtem (Ter Weibroek)*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201399>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtem 2*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/971791>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtem I*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/971796>.

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtemgoed Hoeve*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976096>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtemgoed Hoeve*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201282>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Houtem-zuid*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201278>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Inventaris*, geraadpleegd op 31 augustus 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Jacquemijnsstede*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976095>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Kasteel Loveld met park*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/34639>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Kasteel Loveld*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201262>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Kasteel Nobelstede*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201165>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Keltenlaan 1*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/971788>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Kestelstraat 1*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/40057>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Kouter*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201375>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/202562>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/202563>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/202564>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976268>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde-oost*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/202559>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde-oost*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/202561>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Langevoorde-oost*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/202561>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Lostraat 73*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/156296>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Lostraat 1*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/159815>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Lostraat, fase 2*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/221968>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201402>.

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201369>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201148>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201384>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201385>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201405>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveld*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976104>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveldlaan 11A*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/207920>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Loveldlaan 38*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/150154>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Manewaarde*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/207243>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Neerstraat*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/971787>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Nieuwendam*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201174>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Nieuwendam*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/200761>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Oostergem*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/971798>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Oostergem-Teirlinck*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201394>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Oostergem-Teirlinck*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201395>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Oostmolenstraat*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/165433>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Oostmolen-zuid*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201298>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Oude Molen (veld 109)*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976277>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Raasakker*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/220259>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Romeins castellum op het Loveld*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/302884>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Schevestraat (veld 66)*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976276>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Sint-Corneliuskerk*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/976107>.

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Stratem*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201378>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Stratem-oost*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201383>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Stratem-oost*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201380>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Uitkijktoren*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201331>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Veilige Haven*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/202568>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Veilige Haven*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201210>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Veilige Haven*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/202568>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Veilige Haven*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201361>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *verkaveling stationsomgeving*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/215174>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Warande 05*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/978>.
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Weibroek Hoeve*, geraadpleegd op 7 oktober 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/201277>.
- De Logi & Hoorne Archeologie s.d., *Aalter – Oostmolenstraat*, geraadpleegd op 6 oktober 2021 op <https://www.dl-h.be/archeologie/projecten/aalter-oostmolenstraat-0>
- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>
- <http://www.geopunt.be/kaart>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>
- <https://www.dov.vlaanderen.be/>
- <https://www.google.com/maps/>

6. Bijlages

- Figurenlijst

Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2020 (bron: geopunt.be).....	8
Figuur 2 Uitsnede uit het plan van de bestaande toestand (bron: initiatiefnemer).....	9
Figuur 3 Bestaande bebouwing ter hoogte van de Gouvernementstraat in het noordelijke deel van het plangebied (bron: https://www.google.be/maps).	9
Figuur 4 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).....	11
Figuur 5 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	12
Figuur 6 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	13
Figuur 7 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	13
Figuur 8 Zicht op de bodemgebruikskaat met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be)...	14
Figuur 9 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).....	15
Figuur 10 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).....	16
Figuur 11 Zicht op het plangebied op de potentiële bodemerosiekaart, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	16
Figuur 12 Zicht op de bodemkaart met aanduiding van het plangebied (bron: DOV).....	17
Figuur 13 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).	18
Figuur 14 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).	19
Figuur 15 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (type 1) (bron: geopunt.be).....	19
Figuur 16 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	22
Figuur 17 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).	22
Figuur 18 Uitsnede uit de Poppkaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).	23
Figuur 19 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).	23
Figuur 20 Uitsnede uit de topografische kaart van 1862 ter hoogte van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).	24
Figuur 21 Uitsnede uit de topografische kaart van 1882 ter hoogte van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).	24
Figuur 22 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910 ter hoogte van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).	25
Figuur 23 Uitsnede uit de topografische kaart van 1967 ter hoogte van het plangebied (bron: cartesius.be en NGI).	25
Figuur 24 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).....	26
Figuur 25 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).	26
Figuur 26 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).	27
Figuur 27 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) ter hoogte van het plangebied, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be en CAI).	28
Figuur 28 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) ter hoogte van het plangebied, geprojecteerd op het DHM (bron: geopunt.be en CAI).	29